

Xuјun xi tjun kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'ín kikjaniňahä Pablo xuta ninku xi tjín nanki Corinto

¹ An Pablo, Ntjaná kits'ín mana nku nda postruhü Jesucristo ąt'aha b'a ts'ín kama mjehé. An ko nda nts'eé Sostene

² tísuniňaihi jun xuta ninkuhü Ntjaná xi tintsúboo nanki Corinto. Cristo Jesu kits'ín nga Ntjaná kikjáts'enuu. Kinchjanuu nga kjuáts'enuu xi nkú ta kits'ínkó ngatentee xuta xi tu má xi tjehén ni s'ejihin Ndä Ntjaná Jesucristo. Kui xi Ndä Ntjaná ko ta Ndä Ntiaha xuta xu'bo.

³ Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Ná'miná ko Ndä Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsjáha Pablo máb'achjíhi Ntjaná nk'ie nga f'áitsjehen xi nkú ts'ín nda kits'ínkohö Ntjaná xuta ninku Corinto

⁴ Tehente tsjáha máb'achjí Ntjaná nga f'áitsjenna jun, ąt'aha kisakúnuu kjuandahä Ntjaná. Cristo Jesu kits'ín nga kisakúnuu kui niu.

⁵ Kits'ín nga kin'ekjóhoon ngayje tíkjá kjuanchiná xi tsjá Ntjaná. Kui kjuanchinóo xi nkú ts'ín tjíhin nga chubo ko xi nkú ts'ín tjíhin nga kámankjinnuu ni xi ts'e Ntjaná.

⁶ B'a ts'ín kis'ejña chjihí ajinnuu nga kjuaxí én nda tsuhü Cristo xi kis'enijmínu.

7 Kui nga najmi ndyjat'ahñu ndaha nku kjuñda xi tsjá Ntjaná nk'ie nga tíchuyóho nistjin nga kqakúchji yjoho Nda Ntjaná Jesucristo.

8 Ko ndjá ts'jinkinchánñu Ntjaná santaha nistjin xi fekuu, tu xi najmi tjín ni xi n'enijéhenñu nistjin nk'ie nga kj'uaí ngáha Nda Ntjaná Jesucristo.

9 Ts'íntjusun Ntjaná ni xi tsu. Kui xi kinchjanñu nga nkuhú kmakoNtihi, kui xi Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi nda tjín tsa najmi nkuhú k'uqa xinkjín xutqa ninku

10 Jun já nts'e, ngajoho Nda Ntjaná Jesucristo b'a tíxinnñu nga nkuhú ni xi chubo ko nkuhú ch'oo xinkju. Nkuhú kas'eyanñu ko nkuhú ni xi n'oo.

11 B'a tíxian, já nts'e, at'ahqa xinkjín Kloe kitsúyana nga kjuñchán rú tjín ajinnñu.

12 Tjín rú ajinnñu xi: "An tjennkia Pablo", tíñcha tsu rú. Ko rú tjín ngá xi: "An tjennkia Apolo", tíñcha tsu rú. Ko ta tjín rú ngá xi: "An tjennkia Pedro", tíñcha tsu rú. Ko ta tjín rú ngá kj'ai xi: "An tjennkia Cristo", tíñcha tsu rú.

13 Nga chasehe rqá, ¿a tsakjáyahá yjoho Cristo? ¿A Pablohó kis'et'a kruu ngandanñu? ¿A Pablohó kikj'áts'enu nk'ie nga kisaténtó?

14 Tsjaha máb'achjíhi Ntjaná nga najmi tjín ajinnñu xi an tsatentá, nku tutuhú Krispo ko Gayo.

15 B'a ts'ín najmi ch'a xi b'a kuitsuhu tsa an kikj'ats'an.

16 Ta tsatentá xinkjín nda Estefanq. Najmi ta f'áitsjehenna tsa tjín sa kj'ai xi tsatentá.

17 At'ahqa najmi kui xá xi kitsjána Cristo, tsa xutqa kuatentá. Nk'ie ní k'uenijmíá én nda tsuhu, kui ní

xáha xi kitsjána. Kó najmi én nãnkã ts'inchjén nga nchja, tû xi najmi nku én tiya kãmaha ngabayaha Cristo t'a kruu.

*B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ajihin ni xi kits'ín
Cristo kis'ejña chji nga'yúhun kó kjuankjintak'uhun
Ntjaná*

18 Én xi s'enijmí ngat'a ts'e xi nkú ts'ín k'ien Cristo t'a kruu, kui xi tû a éhén mahã xuta xi tíndyja. Tunga máha ñá xi kin'ek'ankiná, nga'yúhun Ntjaná maná kui éen.

19 At'aha b'i títsu Ntjaná má nga tjít'a xujun: Ts'inndyja kjuankjintak'uhun já xi nãnkã ts'innkjink'un.

Ts'inndyajian xi nkú ts'ín ts'innkjink'un já nkjink'uun.

20 ¿Yá nda xi nãnkã ts'innkjink'un? ¿Yá nda xi tû xí mahá ra xujun? ¿Yá nda xi mahã nchjanijmíyaha ni xi tjín ñasunntej? Tu a nihí kits'ín ma Ntjaná kjuankjintak'un nãnkã xi tjín ñasuntee.

21 At'aha ajin kjuankjintak'un nãnkaha Ntjaná y'énda nga najmi kjuankjintak'un xi tjihin xuta skuekoqho ra. Kama mje níhi nga xuta xi s'ejihin én xi tís'enijmíu, nga kui xi ts'iink'anki, én xi tu a éhén mahã xuta.

22 Xuta xi ntje judio tjehéñ rã mjehé skue kjuankjúhun Ntjaná, kó xi najmi ntje judio tjehéñ rã mjehé kúasínñjuhun kjuankjink'un nãnkã.

23 Tunga jin, nga kis'et'a kruu Cristo tib'enijmí. Kui nii xi najmi sasíhín xuta xi ntje judio tjehéñ rã kó tu a éhén mahã xuta xi najmi ntje judio tjehéñ rã.

24 Tunga máha xuta xi Ntianá kinchjaha nga kjuáts'e, ndaha tsa xi ntje judio tjeheñ rä ko ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheñ rä, kui xi ts'inkjáhın nga ajihın Cristo tsakúchji Ntianá nga'yúhun ko kjuankjintak'uhun.

25 At'aha ni xi y'enda Ntianá xi tu a nihí maha xuta, yún tjín sahə sin nk'ie nga ni xi ts'innkjink'un xuta. Ko má b'a maha xuta nga ts'innkjink'un nga najmi tjíhın nga'yún Ntianá, yoní 'yún bakúchji nga'yúhun nga nga'yún xi tjíhın xuta.

26 Jun já nts'e, n'ekj'áítsjon xi nkú ts'ín kinchjanuu Ntianá nga kjuáts'enuu. Najmi nkjin mahantu xi yahə nga nkjink'un. Najmi nkjin mahantu xi já k'aku. Najmi nkjin mahantu xi nk'a tjoon.

27 Tunga xi tu a xutahá maha xuta, kui xi j'ájin Ntianá tu xi tsjáha rä kjuasuba já nkjink'uun. Ko j'ájin xuta xi najmi chumi ni chjihı rä nginkun xuta tu xi tsjáha rä kjuasuba já xi nk'a tjén.

28 Ta j'ájin xuta xi najmi b'achjihı rä xuta ko xi najmi nda ti'mihi. Ta j'ájin santaha ni xi najmi kjee tjín tu xi kjéxihin ni xi ja tjín.

29 B'a kits'ín Ntianá tu xi najmi ch'a nk'a kama k'uasjeho yjoho nginkun.

30 Tunga nkuhú kits'ín makonuu Ntianá Cristo Jesu ko kits'ín nga Cristo tsichu ma kjuankjintak'unná. Ngat'aha ni xi kits'ín Cristo na_xu tsichu maá nginkun Ntianá, kikj'áts'ená ko y'échjíntjai jéná.

31 Kui b'a maha, xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntianá: "Xi nk'a k'uasjeho yjoho, ngat'aha ní ni xi kits'ínkohó Ntianá, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjeho yjoho."

2

B'i ts'ín kits'ínkjáítsjehen Pablo xuta níinku Corinto xi nkú ts'íny'énjmíhi én nda tsuhu Cristo

¹ Já nts'e, nk'ie nga tsichuk'ienijmínu én xi Ntjaná tib'ejña chji nd'ai, najmi én tsjo tsu kits'inchjén kó tsa én xi nanká.

² Najmi kama mjena tsa kj'aí nihi kinchja ajinnuu. Nku tutuhú Jesucristo kinchjanijmíya kó á kruu k'ient'áha.

³ Nk'ie nga tsátejñajinnuu najmi nda chánka kamana yjoná. Títsankjun níná kó xí tib'atsénkjúnná.

⁴ Kó nk'ie nga y'enijmínu kó tsakuyánu éhen Ntjaná, najmi kits'inchjén én nkjink'un xi s'ejihin xuta. Espirituhu ní Ntjaná kó nga'yuhun Ntjaná y'ejñá chjikohona ni xi kinchja,

⁵ tu xi s'ejihinnuu Ntjaná xi tjihin nga'yún, najmi kjuankjink'uhun xuta.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntjaná xi y'ejña chjiná kjuankjink'uhun Ntjaná

⁶ Tunga ajihin ní xuta xi ja tsichu mankjihin ni xi ts'e Ntjaná kjuankjink'un n'echjéin nk'ie nga chubakoi. Najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén xuta n'echjéin nga chubai, kó tā ndaha najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén já xi batéxuma n'echjéin, já xi ndyja ndyjun nkini.

⁷ Nk'ie ní bakuyái éhen Ntjaná, chubanijmíyai ni xi kits'ínnkjink'un Ntjaná nga y'ejña 'ma. Kui niu xi y'enda Ntjaná kintehé ni nga kits'índa əsunntee. B'a kits'ín tu xi s'ehená kjuachánka.

8 Ndaha nku xi batéxuma asunntej najmi kamankjihin kjuaqnkjintak'un xu'bi. At'ahá tsa kamankjihin niu, najmi kingját'a kruura Ndq Ntjaná xi tjihin kjuaqchánka.

9 Tunga b'ahá kama xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntjaná:

Ni xi najmi kikie xutaq ko najmi kint'é,
xi ndahachí najmi kjee n'enkjink'un,
kui nihi xi Ntjaná y'enda titjun,
ngandahq xutaq xi incha tjoho Ntjaná.

10 Espirituhu Ntjaná y'éjña chjiná ni xi y'enda titjun Ntjaná. At'ahá Espirituhu Ntjaná be sisin ngayjee ni xi tjín ko santaha ni xi 'yún naqkahá Ntjaná.

11 At'ahá, ¿yá xi be xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un xutaq xi kj'aí? Nku tutuhú xutaq xu'bo xi be xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un. B'a taq ts'ín najmi ch'a be xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un Ntjaná. Nku tutuhú Espirituhu Ntjaná be xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un.

12 Ngat'a ts'añá bi, nginkun Ntjaná nibáha Espiritu xi kin'ejkáhiin, najmi asuntej ts'e. Ntjaná kitsjáná Espirituhu tu xi kamankjihinná kjuaqnda xi kitsjáná.

13 Kui niu xi chubaj nk'ie nga bakuyái. Najmi n'echjéin én xi bitjuhu kjuaqnkjink'uhun xutaq. Kjuaqnkjink'un xi bitju níhi Espirituhu Ntjaná n'echjéin. B'a ts'ín 'miyahq ri xutaq xi tijñajihin Espirituhu Ntjaná ni xi ts'e Espiritu.

14 Xutaq xi najmi tjihin Espirituhu Ntjaná najmi ts'ínkjáhiin ni xi ts'e Espiritu, at'ahá tu a nihí mahq. Najmi tjín nkú ts'ín kamana kamankjihin rq, at'ahá nku tutuhú Espirituhu Ntjaná b'éjña chji niu.

15 Xi tíjñajihin Espirituhu Ntjaná, kui xi mankjihin ni xi tjín. Tunga xuta xi k'oq najmi mankjihin á kj'áí ts'ín ts'ínnkjink'uhun xuta xi tíjñajihin Espirituhu Ntjaná.

16 At'aha b'i ts'ín tjít'a éhen Ntjaná:
 ¿Yá xi be xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un Ntjaná?
 ¿Yá xi tsjániyáha?
 Tunga ñá bi, n'enkjínk'aán xi nkúhu Cristo at'aha Espirituhu Ntjaná tíjñajinná.

3

B'i ts'ín kitsúya Pablo xá xi kikanéhé ko xá xi kikanéhé Apolo ajihin xuta ninku Corinto

1 Jun já nts'e, najmi kama kinchjakonuu xi nkú ts'ín nchjaká xuta xi tíjñajihin Espirituhu Ntjaná. Kinchjakó nínuu xi nkú ts'ín nchjaká xuta xi əsunntee tjéhen rä, xi nkúhu xuta xi əs'ai kuakatuts'ihín rä nga kuakakj'á éhen Cristo.

2 Kintehé ni nga ni xi ndjá kuakuyánuu, tu ni xi najmi ndjáhá tsakuyánuu. At'aha b'a k'un ntí xihí k'un, ntí xi tu ntáchikihí 'bi, xi najmi ma kjine ni xi ndjá. Ko santaha nd'ai najmi kjee tjíndanuu yjonuu tsa kámankjinnuu ni xi nənka tjín.

3 Əsunntee y'a sanuu. Nk'ie nga tjín sa ajinnuu kjuanchiní ko kjuachán, ¿a najmi əsunnteehé y'ahenuu? ¿A najmi b'ahá ts'ín tintsúboo xi nkú ts'ín tjíntu xuta əsunntee?

4 At'aha tjín xi: "An tjennkia Pablo", títsu ko tjín ngá xi: "An tjennkia Apolo", títsu. Nk'ie nga b'a tín'o, ¿a najmi b'ahá tín'o xi nkú ts'ín xuta xi najmi be Ntjaná, xi najmi tíjñajihin Espirituhu Ntjaná?

5 ¿Yáha Pablo? ¿Yáha Apolo? Tu já musuhú niu xi Ntianá kits'ínhjéhen tu xi s'ejihinnu. Nga nkunkuí kin'ej xá xi kitsjáni Ntianá.

6 Xi nkúhu tsa an y'entje yá tuu kó Apolo kikuhun, tunga Ntianahá xi kits'ín nga kisá yóo.

7 Kui b'a maha, najmi xi b'entje yóo kó ta ndaha xi kuhun, tsa kui xi chánka. Nku tutuhú Ntianá xi kits'ín nga kisá yóo, kui xi chánka.

8 Xi b'entje kó xi kuhun yóo tu nku chubahá. S'echjíhi nga nkunkú xi nkú ts'ín kits'ínxá.

9 Nga nkunkuí makoi xinkí nga tín'exát'ají Ntianá. Jun xi nkú joyaha jñá xi ts'e Ntianá xi jin tín'exájiin.

Jun xi nkú joyaha ni'yahá Ntianá.

10 Xi nkú ts'ín tíjña kjuandahá Ntianá xi kitsjána, an xi kama nda maestru chjinexjó xi kingjájña tuts'in ni'yoo. Kó kj'ái ngá xi tíjcha kjesíntjen xjóho ni'yoo nd'ai, tunga ndahá ts'ín kats'ínnkjink'un nga nkunkú xi nkú ts'ín ngjuajindjukó xjóo.

11 At'aha Jesucristo, kui xi tuts'in xjóho ni'yoo. Najmi ma s'ejña sa kj'ái tuts'in xjó nga xi ja kjijño.

12 Asun tuts'in ni'yoo kama chjúsíntjen xjó xi kamandakoho toonsine, kó a ra tqontaba, kó a ra ndjo tsjo k'un, kó a ra yáte, kó a ra ndji, kó a ra xka.

13 S'ejña chji xá xi kits'ín nga nkunkú xuta nistjin nga kuasehe Ntianá ni xi kits'ín xuta. At'aha nd'i xi kj'uaí kui nistjiun k'uéjña chji xi nkú k'un xá xi kits'ín nga nkunkú xuta.

14 Xi kits'ínnda xjó xi kuichukjuahá nd'iu, kui xi ts'iinkjáihin chjíhi.

15 Tunga xi kits'ínnda xjó xi k'uetihínd'iu, kui xi

ndyja ni xi kits'ín, ndaha tsa tu kui kuankihí xi nkú mahaq xi nd'í bitjujín.

16 ¿A najmi yanú nga jun xi ninkuhu Ntjaná ko nga Espirituhu Ntjaná tíñajinnu?

17 Tsa tjín xi ts'íinkatsún ninkuhu Ntjaná, Ntjaná ts'íinkje xi b'a ts'íyun. At'aha tsje ninkuhu Ntjaná, ko jun bi, jun xi ninkuhu Ntjaná.

18 Najmi tu ch'a k'uanachahha yjoho. Tsa tjín ajiñnu xi b'a mahaq nga kui xi nkjink'un xi nkúhu já nkjink'un xi tjín ̄asunntee, tu sa ní nku nda xi najmi chumi nihi xi mahaq kats'ín ma yjoho, tu xi b'a ts'ín kuichu ma kjuaxihi nku xi nkjink'un.

19 At'aha kjuankjink'un xi tjín ̄asunntee, kui xi tu a nihí nginkun Ntjaná. At'aha b'i ts'ín tjít'a éhen Ntjaná: "Ntjaná ts'ín nga taq kuihi kjuamañahha já nkjink'uun jnejin."

20 Ko b'i taq ts'ín tjít'a ya: "Ntjaná be nga tu a nihí ni xi ts'ínnkjink'un já nkjink'uun."

21 Kui b'a maha, najmi tu ch'a nk'a k'uasjehe yjoho ngat'aha yá xi tjennki. Jun kich'o ngayjee ni xi tjín.

22 Pablo, Apolo ko Pedro, ̄asunntee, kjuatík'uun ko ngabayooo, ni xi tíma ko ni xi kama, ngayjee niu jun kich'o.

23 Cristo y'anu, ko Ntjaná y'aha Cristo.

4

B'i ts'ín kitsúya Pablo nkú tjíhín raq xáha já postru

1 Kui b'a maha, já xi ts'ínxát'aha raq Cristo katumanu jin nga chasenij, já xi kik'ai xáha nga kuakúya ni xi y'éñña 'ma Ntjaná nistjin nk'ie ko mjehe nga k'uéñña chji nd'ai.

² Yahá nga xi 'baihi nku xá binchihí nga kixi ngjuai̍ko xáha.

³ An bi najmi kjintahana tsa chasohó mí nihi xi nda kó tsa najmi nda títs'ian kó tsa nku nda jue xi b'a ts'iín. Ta ndaha an najmi be xi nkú ts'ín ts'innisihi rä yjonä tsa mí nihi.

⁴ Nda tjíya kjuankjintak'unna tunga najmi kuihí niu̍ tsuhu rä tsa najmi tjenna. At'ahä Ntjanahá xi basehē ni xi ts'ian.

⁵ Kui nga najmi tu chasehē ruu yá xi nda títs'ín kó yá xi najmi nda títs'ín kintehé ni nga kj'uaí Ndä Ntjaná. At'ahä kuihí xi kuakúchji ni xi tíjña 'ma má jyuun kó k'uéjña chji xi nkú ts'ín tjíntuyá animahä xutä. Kui nistjiun Ntjaná nda ts'ín kuinchjane xutä xi nkú ts'ín kanéhē nga nkunkú.

⁶ Jun já nts'e, Apolo kó yjonä kuanchjanijmíyahana tu̍ xi chahanu nga najmi tjíhin nga kuitjátihiyu xi nkú ts'ín tjít'a. Kui nga najmi tu̍ chánka katumahanu yjonu̍ ngat'ahä xi tjennkiu kó as'ai najmi n'echjíhi ruu xinkuu.

⁷ At'ahä, ¿yá xi b'a títsu nga ji xi 'yún nda sai ajihin xutä xingisoo? Ngayjeē ni xi tjíhin tu̍ kik'aihíri. Nk'iē nga tu̍ kik'aihí ri ni xi tjíhin, ¿á chubä chánkahá tín'esjeheni yjohi, xi nkúhu tsa najmi tu̍ kik'aihí ri ni xi tjíhin?

⁸ Jun ja tjínnu̍ ngayjeē ni xi mjenuu. Ja kama nchinó. Ja tsichumo xi nkú joyaha já rei̍ xi najmi ta machjéhen rä jin. Mjena tsa já rei̍ kjuaxi kamo kai, tu̍ xi b'a ts'ín kó jin sákút'ahani̍ xánuu̍ nga ta kuatexumai.

⁹ At'ahä b'a mana nga jin xi tí'mini já postru̍ Ntjaná kitsjánte nga kamai̍ xi nkúhu já xi finijé, xi tjín nga n'ek'ien. Ntitsjeē kó xutä tibe ni xi timat'ajin.

10 Jin xi xuta chini tí'mini aṭ'ahä Cristo n'exát'aḥi, ko jun xi xuta nkjink'un kamo nga kis'ejinnu Cristo. Jin xi najmi tjínni nga'yún, jun xi tjínnu nga'yún. Jun nda ts'ín ts'ínkjáínnu xuta, jin ch'on ts'ín ts'ínkjáínni.

11 Santaha nistjin nd'ai kjintjíá tíyai ko santaha ni xi s'i najmi tísakúni. Najmi tjínni najyun, tibich'onjinni ko chubä tinimasún níi.

12 Jin kjineni yjoni. Ch'on tsuni xuta, tunga binchintjáí níi xi b'a tsuni tu xi Ntjaná nda ts'íinkohö rä, ndaha tsa b'a títsuni. Tjennki unkieni xuta, tunga n'e chukjuä níi.

13 Ch'on ts'ín nchjayanen i xuta, tunga én ndahá n'ek'óyaḥi xi b'a tsuni. Ja tsichu mai xi nkúhu stje ajihin xuta asuntee, xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjihí rä. B'a tímat'ain santaha nistjin nd'ai.

14 Najmi tib'et'ánu ni xu'bi tsa tu xi tsjahānu kjuasuba. Tíb'et'á níná ni xu'bi tu xi títsjaniyáhānu jun xi ntína xi tjona.

15 At'ahä ndaha tsa s'enuu te mij xi kuakúyanu éhen Cristo, tunga najmi nkjhín na'mi xi s'enuu. An tsichu ma xi nkúhu tsa na'minuu nga y'enijmínu én nda tsuhü Cristo Jesu, kui xi kits'ínk'íéntu tikk'unnu.

16 Kui b'a maha, tibankihinuu nga chase chubayahanu tu xi b'a ta n'ehenu.

17 Kui kjuaha nga títs'inkjísehenu Timoteo, xi ta kikj'áts'ehe Ndä Ntjaná. Kui xi xi nkú joyaha ntína xi tjona, xi ma 'yún k'an. Ts'íinkj'áitsjennu xi nkú títs'ian nga títs'inxat'ahä Cristo Jesu, xi nkú ts'ín bakuyá ngayjee nínkü xi tjín tu má xi tjeħén ni.

18 Tjín xi chuba tibasin titjuhún ajinnuu at'ahä b'a títsu nga najmi kfínsenuu.

19 Tunga tsa Ntjaná mjehe, kfínsenuu ko skue najmi tu nkú títsu jóo. Ta skue nkú tu nk'a xáha xi b'a tíincha tsu.

20 Nk'ie nga Ntjaná batéxumahä xutä, ni xi ts'ín xuto bakúchji nga Ntjaná batéxumahä, najmi ni xi tsu.

21 ¿Má nihi xi mjenuu? ¿A nk'ie nga kfínsenuu, ndjá ts'inkonuu? ¿A ra tu sahá kjuatjo kfínkonuu ko nimakjua kuasenuu?

5

B'i ts'ín tsasehe Pablo kjuahä ndä xi tíñajihin xutä ninku Corinto

1 Kjuaxi nga tínu'yá nga tíñajinnuu nku xi ta kuihi najuhun tíñako, ni xi ta santaha xutä xi najmi be Ntjaná najmi ts'ín.

2 ¿Nkú ts'ín nga tsjo tímahänuu xi nkú ts'ín tífi ninku? ¿A najmi tjihín ni nga k'ué babanuu ngat'ahä ni xi tímoq ko najmi ta k'uantehë rüu nga k'uéñajinnuu ndä xi b'a tits'íun?

3 Ndaha tsa kjin tíjñanuu tunga animañahá tintsubajiun. Kui nga b'a mahana xi nkúhu tsa tíjñajinnuu. Ko xi nkúhu tsa tíjñajinnuu, ja b'a kixian nga najmi nda tjín ni xi títs'ín ndo.

4 Nk'ie nga kama ñjakú xi nkúhu tsa an kúátejñajinnuu ko ta k'uéñajinnuu nga'yúhun Ndä Ntjaná Jesu, ngajohó Ndä Ntjaná Jesu

5 n'ekjas'ohoon ndanindoq ndä xi b'a títs'íun. B'a ts'ín katatsuhun yjoninte ngatitsuhun tu xi n'ek'ankihi animahä ndo nistjin nga kj'uaí ngáha Ndä Ntjaná Jesu.

6 Ngat'a ts'ē xi nkú ts'ín tintsuboo, ḷnkú ts'ín nga tsjo tímahñnu nk'ie nga tín'ekjóhoon nda xi b'a títs'iun? ḷA najmi yanú nga kutin na'yu san ts'ínsanyje na'yu ninkuon?

7 Ngatitsuhun ndo, kui xi nkú joyaha na'yu san. Títs'ínkatsúnnu ngatitsuhun. Chjúxiun ndo xi nkú ta ts'ín xuta xi ntjehe judio tjehen ra nga kjexín na'yu soon kintehen ni nga k'uasje S'í Pascuaq. At'ahq Cristo ja k'ienntjáí ngandaná, kui xi chutsankahq S'í Pascuaná ko jun xi nkú joyaha na'yu tsetse xi najmi ta tjihin ra na'yu san.

8 Kui b'a maha, n'esjekohoná S'íu ninkuan xi najmi tjihin na'yu san. Kui xi tsuhu ra nga najmi ta kas'ejñajinná kjuangak'un ko kjuach'onk'un. Tu sa ní je kas'eyaná ko naxu.

9 Xujun xi ja kits'inkjínu b'a kixinnu nga najmi tu n'engujinko yjonu xuta xi fantuko jminchjínu nga najmi kjee bixan.

10 Tunga najmi xuta xi najmi behé Ntjaná kinch-jajihin nga b'a kixian. Ta ndaha xi 'yún mjehe toon, ta ndaha xi ts'ín ndyjé, ko ta ndaha xi ts'íntsjoho ntia xi ntsja xuta ts'índaha. At'ahq tsa najmi kuintubajihun xuta xi b'a ts'íun, tjihin ni nga kuitju ei asuntee ma.

11 Nk'ie nga kits'inntúnu, b'a kixinnu nga najmi tu n'engujinko yjonu xi chuba já nts'eé ts'ín ma yjoho tunga jminchjíhin fantuko ngá, ko tsa xi 'yún mjehe toon, ko tsa xi ts'íntsjoho ntia xi ntsja xuta ts'índaha, ko tsa xi nchjaq én ch'on tsu, ko tsa xi ma ch'i, ko tsa xi ndyjé ts'ín. Xi chuba já nts'ehe ts'ín ma yjoho tunga b'ahá ts'ín ngá, santaha nin najmi tu chinekoo.

12 At'aha an najmi tjehenna nga kuasehé tsa tjehen jé kó tsa najmi tjehen jé xutá xi najmi ninkú nchjáha rā. Tunga máha jun, ¿a najmi tjihín ni nga chasohó ni xi tíma aya ninkú?

13 Kui nga tiyú tjennkíhinu nda ngatitsuun. Xutá xi najmi ninkú nchjáha rā bi, Ntianá tjehen rā nga kuasehé tsa tjehen jé kó tsa najmi tjehen jé.

6

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjihin nga s'enda nku kjuasti ajihin xutá ninkú

1 Tsa kjuasti sákukohó xinkjín já nts'eé, ¿á ma k'un fisehé rā já jue xi najmi benkjúhun Ntianá tu xi k'uéndaha kjuáha, antehe ni nga xutá xi s'ejihin Ntianá nguaisehé rā?

2 ¿A najmi yanú nga xutá xi s'ejihin Ntianá kuasehé ni xi nda kó tsa xi najmi nda xi kits'ín xutá xi tjín əsunntee ndyjun nkinj? Tsa jun xi b'a n'oo, nkú ts'ín najmi kámanu k'uéndahanu nkú ni xi najmi 'ni tjín?

3 ¿A najmi yanú nga ta santaha ntítsjee chaseéhe mí nihi xi kits'ín? Kui nga tjihin nga kámananá k'uéndaá kjuasti xi sakúná əsunntei.

4 Kui nga tsa tín'ekokjuáhanu xinkju ngat'aha kjuasti xi tjín əsunntei, ¿á já xi najmi yankjúhun ajihin xutá ninkú tibankisehé ruu nga k'uéndaha kjuanuu?

5 B'a tíxinnu tu xi káma subahánu. ¿A najmi tjihin ajinnu nkú xi nkjink'un, xi kámahá k'uénda kjuá xi tjinkohó xinkjín já nts'eé?

6 Tu sa ní nginkun já xi najmi s'ejihin Ntianá tíinchá ts'ínkokjuá xinkjín já nts'eé.

⁷ Nga tə juhun tjínkonuu kjuəsti xinkju tsuhu rə nga ja tíndyjajinnuu. ¿Á najmi tə sahá tín'e chukjuahana ni xi najmi b'a tjín xi tín'enuu? ¿Á najmi tə sahá tí'baintehenu nga n'ehenuu ndyjé?

⁸ Tunga tə juhún ni tín'o ni xi najmi b'a tjín ko ndyjé. Najmi xuta xi kj'aí xi b'a tín'oho. Já nts'ehé ni xi b'a tín'oho.

⁹ ¿A najmi yanú nga xuta xi najmi naxu ts'ín nginkun Ntjaná, kui xi najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná kuatéxumahä? Najmi tə ch'anachohö yjonuu. Xi fantuko jminchjín nga najmi kjee bixan, xi ts'íntsjoho ntja xi ntsja xuta ts'índaha, xi najmi benkjún kjuabixahän, já no ya,

¹⁰ xi ts'ín ndyjé, xi 'yún mjehë toon, xi ma ch'i, xi ch'on ts'ín nchjane xuta, ko xi b'anachaha xuta nga kje'ähä ni xi tjihin, ngayjee xi b'a ts'ín najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná kuatéxumahä.

¹¹ Kui ni xu'bí kits'ín k'uá xi tjín ajinnuu nistjin nk'ie, tunga nd'ai ja kisanéjnuunu. Ntjaná ja kikj'áts'enuu. Ja naxu tsichumo nginkun Ntjaná ngat'ahä ni xi kits'ín Ndä Ntjaná Jesucristo ko ngat'ahä Espirituhü Ntjaná.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Ntjaná ts'e yjon-intená

¹² "Ma ts'ian tə mí nihí ni", tsu xuta. B'a tjín, tunga najmi ngandanáá ngatenteé niu. Ndaha tsa ma ts'ian tə mí nihí ni, tunga najmi tsjantéhé rə tsa tjín nku ni xi kjé'yúnna nga ts'iints'ena.

¹³ "Nichinee kants'á tjehēn rə ko kants'á tjehēn rə nichinee", tsu xuta ko b'a tjín kjáihin, tunga Ntjanahá ts'íinkatsún nga joø niu. Najmi kui xáha yjonintená tsa tə chubä súnntukonáá xinkjá. Tíjña

ní tu xi Nda Ntianá kama ts'ehe ko tu xi ts'jíhin xáha Nda Ntianá.

¹⁴ At'aha nga'yúhn Ntianá kits'ínkj'áiyakoho Nda Ntianá ngabayoo, ko ñá bi, nga'yúhn ta ts'jínkj'áiyakoná ngabayoo.

¹⁵ ¿A najmi yanú nga nku te ninku nga nkúnkú jun ko nga ninku kui xi yjonintehe Cristo? ¿A nda tjín tsa nku te ninkuhu Cristo kamangujinko nku naská? Najmi. Ndaha tsa mí yjehe.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínko nku naská, kui xi nkuhú bichú mako yjonintehe naskóo? At'aha b'i ts'íñ tjít'a éhen Ntianá: "Nkuhú yjoninte kuichú ma nga joo."

¹⁷ Tunga xi nkuhú ts'íñ mako yjoho Nda Ntianá, kui xi nkuhú bichú mako Espirituhu Nda Ntianá.

¹⁸ Kui nga tiyú t'axíhin ruu ngayje tíkjá ni xi ts'íñ nga chubaq fantukohó xinkjín xuta. Tu má ngatit-suhún ni xi ts'íñ xuta najmi fas'enjin yjonintehe, tunga xi chubaq fantukohó xinkjín, kui xi ts'íñ nku ngatitsun xi ts'íñ chuntí yjonintehe.

¹⁹ ¿A najmi yanú nga yjonintenu xi ninkuhu Espirituu Santo xi tijñajinnu, Espirituu xi kitsjánu Ntianá? Najmi ta ts'ajuhunnu yjonu.

²⁰ At'aha kis'echjíntjainu nga kich'atsenu. Kui nga chankjúnkohonu yjonintenu Ntianá.

7

B'i ts'íñ tsakúya Pablo ngat'a ts'e nga k'uéntuko xinkjín xuta

¹ Kuinchjako ma ngánu nd'ai ngat'aha ni xi kichasjaiyanú nga kin'e nibánú xujun. Nda tjín tsa nku nda najmi kuixan.

² T_ung_a tu ngat'aha ní nga ma mjeh_e nga chub_a kjúántukohó xinkjín x_ut_a, kui nga tu sahá kat'entukohó chju_un jáx'jun ko nga jminchjíun kas'eh_e x_ijn.

³ Xi tí'mi x_ijn najmi tu kat'échoho yjoho chju_uh_un nga kjúájñak_o, ko xi tí'mi chju_un najmi tu kat'échoho yjoho x_ih_in nga kjúájñak_o.

⁴ At'ah_a xi tí'mi chju_un najmi t_a kui batéxuma subah_a r_a yjoho. Ko ní x_ih_in batéxumah_a yjoho. B'a t_a tjín ts'e xi tí'mi x_ijn. Najmi t_a kui batéxuma subah_a r_a yjoho. Ko ní chju_uh_un batéxumah_a yjoho.

⁵ Najmi tu b'ech'óh_o yjonu xinkju, nku tutuhú tsa tse mjenu chubakoo Ntjaná. T_unga t'endako titjunnú xinkju tu xi tu chubahá nistjin najmi chjúngajnuhunu xinkju, askahan chjúngajnu ngáhanu xinkju. At'ah_a tsa najmi chjúngajnu xinkju, kjút'ayák'unnu_u ndanindo_o nk'ie nga najmi k_ama 'yúhunnu.

⁶ Tíb'ejñá ndaínu_u tsa b'a n'oo. Najmi kju_a'yún tit's*ihinnuu* kui nii.

⁷ Mjena kai tsa ngatentee x_ut_a k'úéntu suba xi nkúhu an, t_unga kj'aí kj'aíhí kju_anda xi kitsjáná Ntjaná nga nkúnkáá. Najmi tu nku chub_a kju_anda xi kik'ainá.

⁸ Ngat'a ts'e xi najmi kjee bixan ko jminchín xi ja k'ien x_ih_in, b'a tíxian nga nda tjín tsa k'úéntu suba xi nkúhu an.

⁹ T_unga tsa najmi k_ama 'yúhunk'ie nga mjeh_e nga chjúngajnu, tu sahá incha katixan. At'ah_a tu sahá nda tjín nga kuixan tsa ch'on ts'ín kuinchja animaha.

10 Ngat'a ts'e xi ja tsixan títsjahä kjuatéxuma xu'bi, kjuatéxuma xi najmi an ts'an, xi Ndä Ntianá ts'e. Xi tí'mi chjuún najmi tū kat'éjña x'ihin.

11 Tunga tsa ni xi tib'éjñaha x'ihin, najmi ta katixahan ko tsa kanchjakonda ngáha. Ko xi tí'mi x'in najmi tū kat'éjña chjuúhun.

12 Ngat'a ts'e xi tjíntuko xinkjín nga s'ejihin ko xi najmi s'ejihin Ntianá, an xi b'a tíxihin, najmi Ndä Ntianá xi b'a ts'in tibatéxumaha. Tsa nku ndä nts'eé tíñahä chjuún xi najmi s'ejihin Ntianá ko tsa yuhu chjuúhun nga k'uéjñakoho, najmi tū kat'éjña.

13 Ko tsa nku tachjuún tíñahä x'in xi najmi s'ejihin Ntianá ko tsa yuhu x'ihin nga k'uéjñakoho, najmi tū kat'éjña.

14 At'aha ndä xi tí'mi x'in xi najmi s'ejihin Ntianá, fáts'ehé Ntianá tū ngat'aha chjuúhun xi s'ejihin. Ko tachjuún xi najmi s'ejihin Ntianá, fáts'ehé Ntianá tū ngat'aha x'ihin xi s'ejihin. Tsa najmi b'a maha niu, najmi je ntíhi nginkun Ntianá. Tunga nd'ai Ntianá ja ts'e ntíhi.

15 Tunga tsa xi najmi s'ejihin Ntianá mjehe k'uéjña xi s'ejihin, tsa x'ihin ko tsa chjuúhun maha, najmi tjihin kjuayún ndä nts'eé ko a rä nichjaá nga k'uéjñakö xi najmi s'ejihin Ntianá. At'aha Ntianá mjehe nga s'ená kjuajyu nga kuiintsubaá.

16 At'aha, ¿nkú n'e yahani ji xi tí'mihi chjuún tsa kuijneihi x'ihin? ¿Ko nkú n'e yahani ji xi tí'mihi x'in tsa kuijneihi chjihi?

*B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie ngaja játs'ená Ntianá,
kui xi yún chjihíraq*

17 Tunga tjihin ni nga kat'entu nga nkúnkú xuta xi nkú ts'in kitsjahä Ntianá ko kat'entu xi nkú ts'in

tjíntu nk'ie nga Nt̄ianá kinchjáhā nga kjuáts'ehe. Kui kjuatéxuma xu'b̄i xi tsjahá̄ ngayjeē xūtā ninkū.

18 Xi Nt̄ianá kikj'áts'ehe nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, najmi tū katjántahá̄ r̄ā yjohō. Kō xi Nt̄ianá kikj'áts'ehe nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision, najmi tū kats'ín ni circuncision.

19 Najmi chumi ni ts'iíhj̄in tsa kin'ená kō tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'iehé nga n'etjusaán kjuatéxumahā Nt̄ianá, kuihí xi chjíhi r̄ā.

20 Kat'entu saha nga nkúnkú xūtā xi nkú ts'ín tjíntu nk'ie nga Nt̄ianá kinchjáhā nga kjuáts'ehe.

21 Tsa ja tsatéñahi jóo nk'ie nga kikj'áts'ehi Nt̄ianá, najmi tū fantahá̄ r̄i yjohi. Tunga tsa tísakú niyáhi nga kāma ndaíhi yjohi, b'a n'eí.

22 At'ahá̄ xi kich'ats'e nk'ie nga Nt̄ianá kikj'áts'ehe, kui xi ja ndaíhi yjohō nginkun Nd̄a Nt̄ianá. B'a tā tjín ts'e xi ndaíhi yjohō nk'ie nga Nt̄ianá kikj'áts'ehe. Kui xi xūtā musuhú Cristo nd'ai.

23 Tse chjí xi kis'echjí nga kich'atsenuu, kui nga najmi tū xūtā musuhú xūtā n'e mahantu yjonuu.

24 Kui b'a maha, já nts'e, xi nkú ts'ín tintsuboo nk'ie nga Nt̄ianá kitsúyanuu nga kjuáts'enuu, b'a ts'ín tintsubā sahanu nginkun Nt̄ianá.

B'i ts'ín basehe Pablo ngat'a ts'e tsa kuixan xūtā ninkū kō tsa najmi

25 Ngat'a ts'e xi tijña xunkú najmi tjínna nku kjuatéxuma xi kitsjá Nd̄a Nt̄ianá xi tsjahá̄. Tunga xinyahánuu xi nkú ts'ín ts'innkjíhj̄in k'an. At'ahá̄ Nt̄ianá tsase nimána nga kits'ín mana nku xi ma n'e s'ejihin ni xi tsu.

26 B'a mana nga nda tjín nga kat'entu saha xuta xi nkú nga ts'ín tjíntu tū ngat'ahä kjuan̄imä xi tjín nd'ai.

27 ¿A tíjñahi chjuún? Najmi tū binchisjáí niyái xi nkú ts'ín k'úéjñai. ¿A najmi tjihin chjuún? Najmi tū binchisjáí niyái nga kuixain.

28 Tsa tibixain, najmi ngatitsun tín'e. Ko tsa nku tákjín xunkú tibixan, najmi ngatitsun títs'ín. Tunga xi kuixan s'ehé kjuasti xi tjín əsunntee. An bi, najmi mjena tsa kuitjájiun kui niu.

29 Jun já nts'e, ni xu'bí xi mjena xínnu. Tū chubahá nistjin tíjña sa. Kui nga nistjin xi ndyja saha, xi tjihin chjuún kats'ín xi nkúhu tsa najmi tjihin.

30 Xi tíntá kats'ín xi nkúhu tsa najmi tíntá. Xi tsjo tjihin kats'ín xi nkúhu tsa najmi tsjo tjihin. Xi tib'atse tsa mí nihi, kats'ín xi nkúhu tsa najmi kui ts'e niu.

31 Ko xi títs'íncjén tsa mí nihi, kats'ín xi nkúhu tsa najmi kui niu xi 'yún chjí. At'ahä ndyja əsunnte xi tíyaá nd'ai.

32 Mjena nga najmi kjúántahä ruu yjonuu. Xi tíjña xunkú, kui xi ni xi ts'e Ndä Ntjaná fántahä ra yjoho ko xi nkú ts'ín ts'íin ni xi tsjoho Ndä Ntjaná.

33 Tunga xi tíjñahä chjuún, ni xi tjín kui xi fántahä ra yjoho ko xi nkú ts'ín ts'íin ni xi tsjoho chjuúhun.

34 B'a ts'ín najmi nkuhú ni xi kjintahä ra. Nku tachjuún xi najmi tjihin x'in ko a ra tákjín xi tíjña xunkú, kui xi fántahä ra yjoho ni xi ts'e Ndä Ntjaná ko xi nkú ts'ín kama je yjonintehe ko anímahä. Tunga tachjuún xi tíjñahä x'in, ni xi tjín kui xi

fántahá rä yjoho kó xi nkú ts'ín ts'íin ni xi tsjoho x'ihiñ.

³⁵ Ngandanüu b'a tíxihinnüu. Najmi mjenä tsa ch'a ts'ink'anjinüu. Mje nína nga nda n'e kuintsubqo kó n'ekjas'en sisihuun yjonüu Ndä Ntjaná.

³⁶ Tsa tjín xi b'a mahä nga najmi títs'íntjusunko ni xi y'éndakö tákjín xi ja tjíndakohó, kó tsa ja tíf'a núhu tákjíun kó b'a mahä nga tu sahá nda tjín nga kuixanko, kats'ín xi nkú ts'ín tíma mjehé. Katixan. Najmi ngatitsun niü.

³⁷ Tunga xi tjíndakuhy k'un nga najmi kuixan kó chükjuahá ts'ín jnenta yjoho nga chjuún ma mjehé, kó ma 'yúhun nga b'éch'ohó yjoho, kó ja kits'innkjink'un sisin nga tu sahá nda tjín nga najmi kuixan, nda tjín nga najmi kuixan.

³⁸ Kui b'a maha, xi kuixankohó xi tjíndakohó, nda ts'íin. Tunga 'yún nda tjín sa ni xi ts'íin xi najmi kuixan.

³⁹ Nku tachjuún xi tíjñahá x'in, kui xi tjít'a'yúnkó x'ihiñ nk'ie nga tíjña sa. Tunga tsa kuayá x'ihiñ, káma ndaí ngáha rä yjoho kó káma k'úejñakó ngáha xi mjehé, tsa nku xi ta s'ejihín Ntjaná k'úejñakó.

⁴⁰ Tunga b'ahá xian nga 'yún nda ts'ín k'úejñá tsa najmi ta k'úejñakohó x'in. B'a ts'ín ts'innkjíhiñ k'an kó ndzjen mana nga ta tíjñajinna Espirituhú Ntjaná nga b'a tíxian.

8

*B'i ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'ę nichine xi chje
baihi ntia xi ntsja xuta ts'ínnda*

¹ Kuinchjako ma ngánuu nd'ai ngat'a ts'ë nichine xi chje 'baihi ntja xi ntsja xuta ts'ínnnda. Ja yaá nkú tjíhin ra ngat'a ts'ë kui nii. Tunga ni xi be xuta, kui xi ts'ín ngak'uhun. Kjuatjoø bi, kui xi tsjá ngayúhun xuta.

² Xi b'a maha nga be tsa mí nihi, kui xi najmi kjee be xi nkú ts'ín tjíhin nga skue.

³ Tunga xi tjoho Ntianá bi, Ntianá be yáha xuta xu'bo.

⁴ Kui b'a maha, ngat'a ts'ë tsa ma chine nichine xi chje kik'aihi ntja xi ntsja xuta kits'índaha, yaá nga ntja xu'bo najmi chumi ni chjihí ra ko nga nku tutuhú maha Ntianá. Najmi tjín sa kj'ái.

⁵ Kjuaxi nga tjín nk'a ján ko t'anankiu xi ntja tsuhu xuta, ko santaha nkjin maha xi 'mi ntja ko nkjin maha xi chubä yankjúhún.

⁶ Ná bi, nku tutuhú maha Ntianá. Kui xi Ntja Na'miu xi kits'índha ngayjee ni xi tjín ko at'aha mjehé kui nga tintsúbahaná. Ko ta nku tutuhú maha Nda Ntianá, kui xi Jesucristo xi ngat'aha tjíhin ni xi tjín ko xi ngat'aha tintsúbahaná.

⁷ Tunga najmi ngatenteehé xuta be ni xu'bí. Tjín xi ja kama nkahä ntja xi ntsja xuta ts'índaha. Tsa xuta xu'bo kjine nichine xi chje kik'aihi ntjo, tsu sa b'ahá tsu ngá kjuankjintak'uhun nga ja chuntí kama nginkun Ntianá, at'aha najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun.

⁸ Kjuaxi nga najmi ngat'aha ni xi chineé binchuk'un tiñahá Ntianá. Najmi 'yún nda kama saá tsa chineé ko najmi 'yún ch'onk'un kama saá tsa najmi chineé.

⁹ Tíñna ndaínuu ni xi ma chino, tunga chasenú

nga ni xi chino najmi ts'iínndyajihin xutə xi najmi ndjá tīncha.

10 At'ahə tsa nku xi najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun skuehi ji xi ja yai ni xu'bí nga kabinchin nku ənte má yankjún ntia xi ntsja xutə kits'índaha kó nga tichinei ni xi tjín yo, ɬa najmi kohó kui kama k'un kjine ni xi chje kik'aihi ra ntia xu'bo?

11 B'a ts'ín ngat'ahə ni xi yai ndyjaha nda nts'eé xu'bí xi najmi ndjá síjña, xi Cristo k'ienntjáíhi.

12 Nk'ie nga b'a ts'ín tím'ekatsúñjiun kjuankjintak'uhun já nts'eé xi najmi ndjá tīncha, ngatitsun xi tífi kontrahá já nts'eé tím'o kó tə xi tífi kontrahá Cristo.

13 Kui b'a maha, tsa ngat'ahə nichinená títs'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'eé, tu sahá ndaha nku nistjin najmi tə kjínehena yjo, tu xi b'a ts'ín najmi ts'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'eé.

9

B'i ts'ín tsasinntjai yjohə Pablo nga kjuaxi nga nda postru

1 ɬA najmi kámahá ts'ian ni xi ts'ín nku nda postru? ɬA najmi nda postruná? ɬA najmi tunkáhán kikiekohona Ndá Ntjaná Jesu? ɬA najmi juhún nga chjihí xá xi títs'ian nga Ndá Ntjaná títs'in xáha?

2 Tə ndaha tsa tjín xi najmi ts'inkjáihin nga an xi nku nda postru, tunga jun tjíhin nga n'ekjáínnú. At'ahə nd'ai nk'ie nga s'ejinnu Ndá Ntjaná, kui niu xi bakúchji nga kjuaxi nga an xi nku nda postru.

³ B'i ts'ín básintja yjona nginkun xutə xi b'aya xána.

⁴ ¿A najmi kāmahá n'ekjáihin an kō Bernabe ni xi chinei kō ni xi s'i?

⁵ ¿A najmi kāmahá nga s'ejñani chjuún xi s'ejihin Ntjaná, xi tsjénkoní nga kuinimai xi nkú incha ts'ín já postru xingisoq kō já nts'e Nda Ntjaná kō Pedro?

⁶ ¿A tū nkuhú an kō Bernabe tjíhinni nga n'exái tu xi sakúhuní ni xi machjénni?

⁷ Nku nda jun, ¿a kuihí b'échjí ni xi fet'ahá nga ts'ín xáha? Xi b'entje tuntsjajé, ¿a najmi kjinehé tuu? Xi kunntá chutsanká, ¿a najmi yohó sakút'aha ni xi kjine?

⁸ ¿A kjuankjintak'un ts'ahán tib'asjéhena ni xi tíxian? ¿A najmi b'ahá tā ts'ín tjít'a kjuatéxumoo?

⁹ At'ahá b'a ts'ín y'et'a Moise xujun kjuatéxumoo: "Najmi tū tsa b'e'ohqo turu tsa tū xi najmi kjinehe tuniñu nk'ie nga títs'ínxá nga tibitjíá tuniñu." ¿A turuhú kjintahá rā Ntjaná?

¹⁰ ¿A najmi ngandanáhá b'a kitsú? Johon, ngandaná b'a ts'ín kis'et'aha kjuatéxumoo. At'ahá xi bakján t'anankiu kō xi bitjíá tuniñu, kui xi tjíhín nga kúyahá nga tā sakút'aha chon.

¹¹ Kui kjuaha, tsa jin tib'entjehení ajinnu ni xi ts'e Ntjaná, ¿a tsehé ni xi tibinchii tsa tā sakút'ani chuba chahān ni xi tjínnu ei aşunnte?

¹² Tsa kj'ai ma sakút'ahá ni xi tjínnu, ¿a najmi yúhún tsuhuni nga sakút'ani ni xi tjínnu? Kamaní kuinchíi, tunga najmi b'ahá tñ'e. Ni xi n'e níj, n'e chukjuai ngayjee ni xi mat'ain tū xi najmi chumi ni k'üéch'oho rā xutə én nda tsuhu Cristo.

¹³ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínxá níñku kjine ni xi masún níñku kō xi ts'ínxat'a naçhan chje tā

sakút'ahq yjoho chu xi n'ek'ien yo?

14 B'a tq ts'ín y'énda Ntjaná nga xi b'enijmí én nda tsuhu, én xi k'uéñijmí k'úéntuhu. Yo sakúhu ra ni xi kjine.

15 Tunga an ndahachí najmi tibankia ni xi tjihin nga kanéna kai. Ko tq ndaha najmi títs'inntúnu tsa tu xi ni k'uaihinú. Tu sa ní nda tjín tsa kuayá kintehé ni nga tu nku k'uaihína ni, q'tahq tsjo tjínna nga najmi chumi ni t'i'baina.

16 Nk'ie nga tib'enijmíá én nda tsuhu Jesucristo, najmi kui kjuqha tsa nk'a k'uasjéhena yjona. At'ahq ja tjínena nga b'a ts'ian. ¡Níma rú ts'ihinna tsa najmi k'uenijmíá én nda tsuhu Jesucristo!

17 Kui b'a maha, tsa xá an mjehena k'uenijmíhina én nda tsuuu, ts'inkjáihin chjína. Tunga tsa tjínena nga k'uenijmíá, a xá xi kik'aihína títs'ian ma.

18 Kui nga, ¿mí chjíhi xi ts'inkjáihín ra ma? Chjína nga najmi f'achjá nga b'enijmíá én nda tsuhu Jesucristo ko nga najmi bankia ni xi kanéna ngat'ahq nga tib'enijmíá én nda tsuuu.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi ts'ín nga ts'ín xáhq

19 Ndaha tsa ndaína yjona, tunga jahá kits'in ma yjona nku nda musuhu ngayjee xuta, tu xi b'a ts'ín nkjin xuta ts'in ngana sahana nga kuakj'á éhen Cristo.

20 Ajihin xuta xi ntje judio tjehén ra b'a ts'ian xi nkú ts'ín xuta xi ntje judio tjehén ra, tu xi ts'in nganahana kui xuto. Ndaha tsa an najmi tijñanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'éhen Moise, tunga ajihin xuta xi tijñanehe kjuatéxumoo b'a ts'ian xi nkú ts'ín xi tijñanehe kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana kui xuto.

21 Ajihin xuta xi najmi tíjñanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise b'a ts'ian xi nkúhu tsa ko an najmi tíjñanena kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi tíjñanehe kjuatéxumoo. Tunga najmi tíjña t'axihín ra kjuatéxumaha Ntianá, at'ahá kjuatéxumahá Cristo tíjñajihin.

22 Ajihin xuta xi najmi ndjá tíincha nginkun Ntianá b'a ta ts'ín ts'in ma yjoná, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi kjé ndjá tíincha. Ts'in ma yjoná xi nkú k'un ngayje tíkjá xuta tu xi tjín xi k'uankihi.

23 B'a tit's'ian at'ahá xáhá én nda tsuhu Jesucristo tit's'ian ko tu xi ta sákúhuna kjuanda xi tsjá.

24 ¿A najmi yanú, nk'ie nga nkjin maha xi bangatsanka, nkuhú xi ts'ín nganá? Kui nga tiyútsanka sisihinnu tu xi kama n'ekjáihin ruu chjí xi k'uiná.

25 Ko xi b'enda yjoho nga tsúton, nkjin ni xi b'éch'oho yjoho. B'a incha ts'ín tu xi kama ts'ijinkjáihin ra nku chjí xi batsun. Tunga ñá bi, tib'endaá yjoná tu xi n'ekjáihin raá nku chjí xi najmi mahá batsun.

26 An bi, najmi tibangatsanka xi nkúhu xi chubá tibangatsankahá ko najmi tikjan xi nkúhu xi chubá tib'éjin séhén.

27 Tu sa ní titsjahá kjuanima yjonintená ko tit's'ink'a niyá, tu xi najmi ndyjahana an xi y'enijmíhi xuta xingisoo.

10

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kits'inchjén ni xi kamatain ntje chahá xuta judío

1 Jun já nts'e, najmi mjená nga n'echayo ni xi kamat'ain ntje cháhā xutā judio. Ngayjee y'ema kintehé ninti xi kitsjániyáhā kō ngayjee j'atikjá ntáchak'uyn.

2 B'a ts'ín ngayjee nkuhú kamakohó Moise nga kisaténtájin ninti kō ntáchak'uyn.

3 Nkuhú nichine xi kitsjáhá Ntjaná incha kikjine ngayjee

4 kō nkuhú ntá xi kitsjáhá Ntjaná incha kik'i ngayjee. Incha kik'i ntánijua xi tsitjuhú nku naxi xi kitsjáhá Ntjaná. Kui naxi xi Cristo kō kui naxi xi kitsjenkohó.

5 Tunga ndaha tsa b'a kama, najmi kisasíhín Ntjaná xi nkú ts'ín y'entu nkjin xuto. Kui kjuáha incha k'iehen ante kixiu.

6 Ni xi kamat'ain xutā xu'bō kis'ejña chubayaná, tu xi najmi n'e mjehená ni xi najmi nda xi nkú ts'ín kits'ín mje xutā xu'bō.

7 Najmi tu n'etsjohoo ntja xi ntsja xutā ts'ínnda xi nkú kits'ín k'uá xutā xu'bō, xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntjaná: "Y'entu xutā nga kikjine kō kik'i kō askahan incha tsisintjen nga kitenki tsjo."

8 Najmi tu chubá suntukonáá xinkjá xi nkú kits'ín k'uá xutā xu'bō. Kui kjuáha k'iehen kan jan miij nga nkuhú nistjin sa.

9 Najmi tu chjut'ayák'aán Ndā Ntjaná xi nkú kits'ín k'uá xutā xu'bō. Kui kjuáha k'iehen nga kikjinehē ra ye.

10 Najmi tu chubayanó Ntjaná xi nkú kits'ín k'uá xutā xu'bō. Kui kjuáha nga ntítsje xi ts'ínkje xutā kits'ínk'iehen ra.

11 Ni xu'bí xi kamat'ain ntje cháhā xutā judio, kui xi kis'ejña chubayaná. Xujun éhen Ntjaná kis'et'a

niü tu xi tsjániyáhaná ñá xi tintsubaqá nd'ai nistjin xi fekuü.

¹² Kui b'a maha, xi ts'innkjink'un nga najmi kuijnenki, kakuhun yjoho tu xi najmi kuijnenkihi.

¹³ Ni xi tímat'on nga tichjut'ayák'unnu najmi ts'ati sa nga ni xi mat'ain xuta. Ma ma 'yún tak'aán Ntianá. Najmi tsjánte tsa 'yún chjút'ayák'un sanuü nga kj'uaqínenü nku ni xi najmi kuichjúkjuanü. Tsjániyá nínu xi nkú ts'ín kuitjunkihinu nk'ie nga chjút'ayák'unnu, tu xi b'a ts'ín n'e chukjuahanu ni xi nibanenü.

¹⁴ Já nts'enü xi tjonü, kui nga tankín t'axíhin ruu ntia xi ntsja xuta ts'índaha.

¹⁵ Tínchjakonü xi nkúhu xuta xi be ni xi ts'ín. Nenkjínk'un sisiun ni xi tíxinnü.

¹⁶ Nk'ie nga 'yaá binu nkjúun nga 'baihíí máb'achjíhi Ntianá, ¿a najmi nkuhú bichú majihin jníhi Cristo? Ko nk'ie nga chineé ninkuan xi bakjanyáá, ¿a najmi nkuhú bichú majihin yjonintehe Cristo?

¹⁷ Nkuhú maha ninkuon, kui nga nkuhú yjoninte bichú mahanaá ndaha tsa nkjin mahanaá. At'ahä ngatenteé sakút'aná ninkuan xi nkuhú maha.

¹⁸ Chase chubayoho xuta xi ntje Israel tjehen raä. Xi incha kjine yjoho chu xi chje 'baihíí Ntianá, ¿a najmi nkuhú bichú majihin chje xi s'entusün nachan chje?

¹⁹ Nk'ie nga b'a tíxian, najmi b'a tíxian tsa chjíhíraä ntia xi ntsja xuta ts'índaha ko ta ndaha tsa chjíhíraä yjo xi 'baihíí chje.

²⁰ Ni xi tíxin nínaá, chje xi tsjáhä ntia xuta, kui xi jánindoo títsjáhaä. Najmi Ntianá tsjáhä niü. Najmi

mjena tsa tjín ni xi s'ekonuu jánindoog.

²¹ Najmi kama s'iuyo chütsín xi ts'e Ndä Ntjaná ko tą chütsín xi ts'e jánindoog. Najmi kama kuintsubat'o yámixa xi ts'e Ndä Ntjaná ko tą yámixa xi ts'e jánindoog.

²² ¿A ra mjehéná nga kama stihí Ntjaná? ¿A 'yúhún tjínná nga'yún nga kama kuankín kontraá Ntjaná?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkjé chineé yjo xi ja kin'e ma chje

²³ "Ma ts'ian tų mí nihí ni", tsu xutə. Tunga najmi ngandanahá ngayjee niu. "Ma ts'ian tų mí nihí ni", tsu xutə. Tunga najmi ngatenteehé niu tsjá ngayunná.

²⁴ Ndaha nku najmi tų katangisjai ngandahä. Ni xi kama ní ngandahä xutə xinkjín katangisjai.

²⁵ Kama chinoo tų mí yjohó ni xi tjín má satéñia yjo. Najmi tų b'a bixíún tsa kui niu xi ts'iinkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁶ At'aha ngayjee asunntee ko ni xi tjíhin, Ntjaná ts'e.

²⁷ Tsa nku xi najmi s'ejihin Ntjaná b'a kuitsunuu nga kuankín chinoo niñu ni'yaha ko tsa mjenuu kuankíún yo, chinoo tų mí ni xi k'uéjñat'ahánu. Najmi tų b'a bixíún tsa kui niu xi ts'iinkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁸ Tunga tsa tjín xi b'a kuitsunuu: "Ntiä xi ntsja xutə ts'ínndaha ja kik'aihi chje yjo xu'bı", najmi tų chino nk'ie. T'ech'óhoo yjonuu niu tų ngat'ahä tsa nkú kámaha xi b'a kuatsunuu ko tų ngat'ahä tsa kuatsún kjuankjintak'uhun.

29 Najmi b'a tíxian tsa kjuankjintak'uhun xi kjiné niu kuatsún. Kjuankjintak'un nihí xi b'a kuatsúu tíxian. At'aha, ¿á xi nkú ts'ín tíncjhaha kjuankjintak'uhun xuta xi kj'áí chasehe ra nga cha mí nihí xi ma ts'ian?

30 Tsa tsjaha máb'achjíhi Ntianá at'aha títsjána ni xi tíne, ¿á kuinchjayanehena xuta tsa kjiné ni xi ja kuatsjaha máb'achjíhi Ntianá?

31 Kui b'a maha, tsa chinoo ko tsa s'ju ko tsa tu mí nihí ni xi n'oo, ngayje ni xi n'oo katakúchji kjuachánkaha Ntianá.

32 Najmi tu n'o nga ndyajajihin xuta xi ntjehe judio tjehen ra ko xi najmi ntjehe judio tjehen ra ko ta ndaha xuta ninkuhu Ntianá.

33 An bi, tu mí nihí ni xi ts'ian, ni xi sasíhin ngayjee xuta ts'ian. Najmi tu ni xi ngandana bangisja nga ts'ian. Ni xi kama ní ngandaha xuta ts'ian. B'a ts'ian tu xi k'uankihi.

11

1 B'a ta n'oo xi nkú nga ts'ian, at'aha an bi, b'a ta ts'ian xi nkúhu Cristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín skuenkjún jminchjíun

2 Tsjo ts'ín nchjanijmíyahanuu, já nts'e, at'aha tehente f'áitsjennuu an ko at'aha tín'o ni xi tsakuyánu. Kui ni xi kik'aina ko b'a ta ts'ín kits'inkjas'ennuu.

3 Tunga mjehéna nga choo nga Cristo kui xi tjen titjuhun nga nkúnkú jáx'in, ko xi tí'mi x'in kui xi tjen titjuhun chjuúhun, ko Ntianá kui xi tjen titjuhun Cristo.

4 Tu yá ndahá ni xi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntianá kó tsa nga ts'iinkjas'en én xi tsjáha Ntianá, kui xi najmi tibenkjún xi tjen titjuhun.

5 Ko tu yá tachjuúhún ni xi najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntianá kó tsa nga ts'iinkjas'en én xi tsjáha Ntianá, kui tachjúun xi najmi tibenkjún xi tjen titjuhun. Nk'ie nga chasehé raá, b'a joyaha tsa kich'ajnu kahá.

6 At'ahá tsa nku tachjuún najmi k'ué'ma nintaku, tu sahá katate ntsjahá. Ko tsa subahá nga kuáte ntsjahá kó a rä nga kj'úajnu kahá yoho, tu sahá kat'é'ma nintaku ma.

7 Xi tí'mi ndax'in najmi tjíhin nga k'ué'ma nintaku. At'ahá xi nkú ts'ín tjýaha Ntianá, b'a ts'ín kits'índahá Ntianá ndax'in xi tjuun, kó kui ndo bakúchji kjuachánkahá Ntianá. Tunga xi tí'mi tachjuún, kui xi bakúchji kjuachánkahá xi tí'mi x'in.

8 At'ahá ndax'in xi tjuun najmi yjonintehé tachjúun nibahá ra. Tachjuún xi tjuun ní xi nibahá ra yjonintehé ndax'iun.

9 Najmi ngandaha tachjuún kin'endaha ndax'iun. Ngandahá ní ndax'iun kin'endaha tachjuún.

10 Kui kjuáha tjíhin nga k'ué'maha nintaku xi tí'mi tachjuún, tu xi skuenkjúhun xi batéxumahá kó skuenkjúhun ntítsjee.

11 Tunga ajinná xi s'ejinná Nda Ntianá, tjín xi chjuúun at'ahá tā tjín xi x'in, kó tjín xi x'in at'ahá tā tjín xi chjuúun.

12 At'ahá xi nkú ts'ín yjonintehé ndax'iun nibahá rä tachjuún xi tjuun, b'a tā ts'ín nd'ai xi tí'mi tachjuún tsihin xi x'in tí'mi. At'ahá ngatentee ni xi

tjín nginkun Nt̄ianá nibáhə rə.

¹³ N'enkjíntak'un sisiun ni xu'bí. ¿A nda tjín nga nku tachjúún najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Nt̄ianá?

¹⁴ Xi nkú ts'ín yahə, tsa nku ndaq ts'iínndju ntsjáha, tə kui tə maha títsjáha kjuasuba yjoho.

¹⁵ Tunga tsjohó tjíhín nku tachjúún tsa ts'iínndju ntsjáha. At'aha kui xi kik'aihi nga ndju kama ntsjáha tu xi k'ué'makoho nintaku.

¹⁶ Tunga tsa tjín xi mjehé k'uésiyáha ni xu'bí, najmi b'a ts'ín nkanj kə tə ndaha najmi b'a ts'ín nkahə xuta ninkuhu Nt̄ianá.

B'i ts'ín tsakúa Pablo xi nkú ts'ín tjíhín nga n'ekj'áitsjen ngabayaha Ndə Nt̄ianá nk'ie nga kama ñjakú xuta ninku

¹⁷ Najmi tíncjakə tsjo tsjonu ni xi xínnu nd'ai, at'aha najmi ngandanu ma ñjakukohonu xinkiu. N'e'un níhi xinkiu nga ma ñjakú.

¹⁸ Kui ni xu'bí xi tjun xínnu. Tí'miyana nga b'i ngjáhán ch'ach'anú xinkiu nga n'esje t'axíún yjonu nk'ie nga ma ñjakú ninku. Kə santaha tís'ejinna ni xi tí'mina,

¹⁹ at'aha tjíhín ni nga ch'ach'anú xinkiu nga n'esje t'axíún yjonu tu xi chaha yá xi ndjá síjña nginkun Nt̄ianá.

²⁰ Nk'ie nga ma ñjakukoo xinkiu, najmi n'o xi nkú ts'ín tsakúyaná Ndə Nt̄ianá nga kikjineko sa já ni'yakuyáha.

²¹ At'aha nk'ie nga chino, b'i ngján nkunkú fakj'á ni xi ts'e. Tjín xi najmi sakuhu nichinee kə tjín ngá xi ma ch'i.

22 ¿A rä najmi tjíhínnu ni'ya má nga kama chínqo ko s'iu? ¿Á tu ni xi najmi chumi ni chjíhi rä tín'ekohonu xuta ninkuhu Ntjaná ko tí'baihi ruu kjuasuba xuta xi najmi chumi ní xi tjíhíñ rä? ¿Nkú xínnu? ¿“Nda tín'o”, a xínnu? Nk'ie nga b'i tín'o, najmi tjín xi nkú ts'ín “Nda tín'o” xíhhinnu.

23 Tä kui ma maha én xi kitsjána Ndä Ntjaná, tä kui ma maha én xi tsakuyánu. B'í kixinnu: Tä kuihi nistjen nga kin'ekjas'en Ndä Ntjaná Jesu, jakj'a ninkuan.

²⁴ Nk'ie nga ja kamahā nga kitsjáh̄ máb'āchjíhi Ntianá, tsakjánya ninkuon ko b'ī kitsú: "Kui xu'bí xi yjonintená xi n'ekjas'en ngandanuu. B'ī t̄a n'oo tu xi k'uaítsjehennuu an."

²⁵ B'a tą ts'ín jakj'á chutsíun nk'ie nga ja kamaha
nga kikjine nichinee. B'i kitsú: "Kui chutsíin
tíbakúchji jnínä xi ja tib'éndakəo tsetsehe Ntianá nd'ai
xi nkú ts'ín nda ts'iinko xuta. B'i tą n'oo tu xi
kj'uaitsjehennu an xki xki nga s'iu."

26 Kui b'a maha, xki nga chinoo ninkuon ko s'yo chutsíun, b'aha ra nga kik'atuts'ihiñ kui niij santa nkúhu nga kj'uaí ngáha Ndä Ntjaná, tibixínyo nga k'ien.

27 Kui nga t_u yáhá ni xi najmi skuenkjúhun nga kjine ninkuon ko nga k'úya chutsíun nga ts'íin xi nkú kitsú Nda Ntianá, kui xi títsjehen jé nga najmi tíbenkjún yjonintehe ko jníhi Nda Ntianá.

28 Kui b'a maha, kintehé ni nga xúta kjine njinkuon kó nga k'úiya chutsíun, tjíhin ni nga katasejin sisin animaha.

29 At'ahą́ tsa tjín xi chuba kjinehé kó chuba
k'úhi nga najmi ts'iinkie yjoho̱ nga yjonintehe

Ndā Nt̄ianá niū, kui xi n'enijéhē rā ət'ahā chubā tíkjinehē kō tī'bi niū.

³⁰ Kui kjuāha nga tjihin ajinnūu nkjin xi kjintu'un kō xk'ién kō k'uā xi ja k'ien.

³¹ Tunga tsa chasejin sisihjín animāná, Nt̄ianá najmi ts'iink'anjiná jé.

³² Nk'ie nga base Ndānt̄ianá tsa nda kō tsa najmi nda ni xi n'eé, yo títsjániyáná tu xi najmi n'enijéhená nistjin nga n'enijéhē xutā xi tjín əsunntee.

³³ Kui b'a maha, já nts'ena, nk'ie nga kāma ñjakú nga chinoo nichinee, b'i ngján chuyohoo xinkiu.

³⁴ Tsa tjín xi tíma bjoho, ni'yahā kakjine. B'a kats'ín tu xi najmi ts'iink'a niyáhā rā Nt̄ianá ngat'ahā ni xi títs'ín nk'ie nga tíma ñjakúkoo xinkiu.

Ni xi tjín sa ajinnūu, nk'ie nga kfínsenūu k'uendá.

12

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kj'aí kj'aí kjuanda tsjáhə Espirituhu Nt̄ianá xutā ninku

¹ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin tíkjá kjuanda xi tsjáhə Espirituhu Nt̄ianá xutā ninku.

² Yo xi nkú n'e tintsuboo nk'ie, nga najmi kjee s'ejinnūu Nt̄ianá. Xi nkúhu tsa kichju'yúnnūu nga kitsjennkíhūu nt̄ia xi najmi mahā nchja, xi ntsja xutā ts'ínndaha.

³ Kui b'a maha, tíxinyahənūu nga ndaha nku xutā xi Espirituhu Nt̄ianá títs'íñkinchjāhā najmi ma b'a tsu: “¡Najmi nda Jesu!” Ko tā ndaha nku najmi ma: “¡Jesu xi Ndā Nt̄ianá!” tsu, tsa najmi tíjñajihín Espirituhu Nt̄ianá.

4 Kj'aí kj'aí kjuqanda xi 'baihi xuta, t^unga nkuhú maha Espirituhu Ntjaná xi tsjáha.

5 Kj'aí kj'aí xá xi maha ts'ín xuta, t^unga nkuhú maha Ndá Ntjaná xi tsjá xáha.

6 Kj'aí kj'aí ni xi maha incha ts'ín, t^unga nkuhú Ntjaná xi ts'ín ngayjee niu nga ts'ínxájinyehé xuta ninku.

7 Nga nkunkú kik'ajhi nga Espirituhu Ntjaná kuakúchji yjoho ngandaha ngayjee xuta ninku.

8 Tjín xi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta én xi nañka, ko t^a tjín xi t^a kuihi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta ni xi kámankjhín.

9 Tjín xi t^a kuihi Espiritu tsjáha nga 'yún s'ejihin Ntjaná, ko tjín ngá xi ts'ínnkihi xuta. Ta kuihi Espiritu xi tsjáha nga b'a ts'íjn.

10 Tjín xi maha ts'ín kjuankjún, ko tjín ngá xi Ntjaná tsjáha éhen, as'ai ts'ínkjas'en niu. Tjín xi mankjhín tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntjaná tíñajjhín xuta. Tjín xi nchja kj'aí én xi tsjáha Espiritu, ko tjín ngá xi ts'ínk'atiya én xi tsjá Espiritu.

11 Nkuhú Espirituhu Ntjaná xi ts'ín ngayjee ni xu**b**i. Xi nkú ts'ín mjehé tsjá nii, b'a ts'ín tsjáha nga nkunkú xuta ninku.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú kich'aá xinkia ná xi xuta ninku

12 Xi nkúhu yjonintená, nkuhú maha t^unga nkjhín ni xi tjihin nga tjixanya. Ko ngayjee ni xi tjihin, ndaha tsa nkjin maha t^unga nkuhú yjoninte bichú ma. B'a t^a tjín ngat'a ts'e Cristo.

13 At'ahá nkuhú Espirituhu Ntjaná kisaténtáhaná ngatenteé ko ngayjee kik'ajna nga ki'yaá t^a kuihi Espirituhu Ntjaná. B'a ts'ín nkuhú

yjoninte tsichu mahaná, ndaha tsa xuta xi ntje judio tjeħen rä kó tā ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeħen rä, ndaha tsa xuta musu xi kich'atse kó tā ndaha tsa xi ndaí yjohö.

¹⁴ Nku yjoninte najmi nku ndjuú maha. Nkjin ní ni xi y'ahä rä nku yjoninte.

¹⁵ Tsa b'a kuitsu nku tsukaá: “Najmi yjonintee y'ahana at'ahä najmi ntsaq 'mina”, tsa b'a kuitsu, ja kui kjuahä nga najmi tā yjonintee y'ahä rä?

¹⁶ Kó tsa nku tjabaxínjaá b'a kuitsu: “Najmi yjonintee y'ahana at'ahä najmi tunkun 'mina”, tsa b'a kuitsu, ja kui kjuahä nga najmi yjonintee y'ahä rä?

¹⁷ Tsa tu subahá tunkun kama yjonintee, inkú ts'ín kuinú'yáhaná? Kó tsa tu subahá tjabaxínju kama yjonintená, inkú ts'ín kj'uántahaná?

¹⁸ Xi nkú ts'ín kisasihin Ntianá, b'a ts'ín y'entu nga nkunkú ni xi tjihin yjonintená.

¹⁹ At'ahä tsa nkuhú ni xi tíjña, najmi tā yjoninteh ma.

²⁰ Kui nga ndaha tsa nkjin maha ni xi y'ahä rä yjonintee, tunga nkuhú maha yjonintee.

²¹ “Najmi machjénna ji”, najmi tsuhu tunkaán ntsaqá. Ta ndaha: “Najmi machjénna jun”, najmi tsuhu nintakaá tsukaá.

²² Tu sa ní má najmi 'yún machjénná yjonintená bixíhaán, tu sa ní kui xi 'yún machjén sa.

²³ Kó xi b'a maná nga kinte tjen, kui xi tu sahá tsjo n'ek'íé saá. Kó má najmi mjená nga kama chji, kui xi b'e'maá,

²⁴ at'ahä najmi machjéhen nga k'úé'maá yjonintená má nga ma chji bixíaán. B'a kits'ink'íé Ntianá

yjonintená nga 'yún n'echjí saá xi b'a maná nga kinte tjén.

25 B'a kits'ín Ntjaná tu xi najmi kama ngabihi rä xinkjín yjonintená kó tu xi b'i ngján kúhun rä xinkjín.

26 Nga ngayjee ni xi y'ahä rä yjonintená, tsa tjín xi un tíbehe, ta un skuehé xi k'oó. Kó tsa 'yún tichun sahaá nku, ngayjee xi k'oó ta tsjo incha kámaħa.

27 Jun xi yjonintehé Cristo. Nga nkunkú jun, jun xi yjonintee.

28 Ntjaná kitsjá nga s'e ajihin xutä ninkü tjun já postru, xi ma joho já profeta xi tsuya én xi Ntjaná tsjáha, xi ma jahan já maestru, kó ąskahan xi mahä ts'ín kjuankjún, kó xi mahä ts'ínnkihi xutä, kó xi be nkú ts'ín kuasinko xuta, kó xi tsjen titjun, kó xi nchja kj'áí én xi Espirituhu Ntjaná tsjáha.

29 ¿A ngatenteehé xutä ninkü xi já postru? ¿A ngatenteehé xi já profeta? ¿A ngatenteehé xi já maestru? ¿A ngatenteehé xi mahä ts'ín kjuankjún?

30 ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga kámaħa ts'ínnkihi xutä? ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga nchja kj'áí én xi tsjáha Espirituhu Ntjaná? ¿A ngatenteehé xi mahä ts'ínk'atiya nkú tsuhu rä kj'áí én xi Ntjaná tsjáha xuta?

31 Kui b'a maha, ajihin ngayjee kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntjaná, n'e mjo xi kjennu niyá. Tunga xinyahánu nku xi 'yún kjennu niyá.

13

B'i ts'ín tsakúa Pablo nk'ie nga kjuatjoq xi 'yún chjí saha

¹ Tsa mayjena én xi tjín kó én xi nchja ntítsjee tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, xi nkú joyaha nku ni xi tu tifanehé bichú ma kó a ra nku kichá xi tifanet'áha son xi ch'on ts'ín nu'yá nga tín'ekjane.

² Tsa ts'inkjas'en én xi tsjána Ntianá, tsa mankjinna ngayjee ni xi yéjña 'ma Ntianá, tsa be tu mí nihí ni, kó tsa 'yún s'ejinna Ntianá nga santaha kama ts'inkjí t'axián naxi, tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, najmi chumi ni chjíhi ra an.

³ Tsa tsjahá xutá x'an ngayjee ni xi tjínna kó tsa ts'inkjas'en yjoná tu xi kuitíhi ngandahá xutá xi kj'aí, tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, tu kjuandahá b'a ts'ian.

⁴ Xi tjihin kjuatjo, kui xi ta tjihin kjuatsenta kó nda animaha. Xi tjihin kjuatjo najmi xintak'un, najmi nchja én ngak'un, najmi nk'a b'asje yjoho,

⁵ najmi ts'ín ni xi najmi sasihín xutá xingisoo, najmi tu ni xi ts'e subahá bangisjai, najmi kitsa ma kjahán, najmi b'éjin tak'un ni xi najmi nda kin'ehe,

⁶ najmi tsjo mahá ni ch'onk'un xi ts'ín xutá. Tsjo ni mahá ni xi naxu ts'ín xutá.

⁷ Xi tjihin kjuatjo ts'ín'yún tak'unyje ni xi f'ajin, s'ejihin ngayjee ni xi ts'e Ntianá, ma 'yún k'un tehente Ntianá, kó ts'ín chukjuayje ni xi mat'ain.

⁸ Najmi kámaha kfeya kjuatjoo. Kuichú nistjin nga najmi ta ts'iinkjas'hen já profetá éhen Ntianá, kó nga najmi ta tsjáha Ntianá nga kuinchja xutá kj'aí kj'aí én, kó nga najmi ta kamachjéhen nga cha xi nkú ts'ín yaá nd'ai.

⁹ At'ahá tu ichihí yaá nd'ai kó tu ichihí ni xi tsuyaná já profetá nd'ai,

¹⁰ tunga nk'ie nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, nk'iehé kfet'a ni xi tu ichihí yaá nd'ai.

11 Nk'ie nga ndyjana, kinchja xi nkú ts'ín nchja jántí xí, kits'innkjíhín k'an xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un jántí xí, ko kamankjinna xi nkú ts'ín mankjihín jántí xí. Tunga nk'ie nga ja kama chá, y'ejñá t'axíán ni xi ts'ín jántí xí.

12 At'aha nd'ai tu tíya xanáá ni xi ts'ë Ntjaná xi nkú joyaha tsa nku chutsín tichaseyaá nga najmi nda ts'ín tíyaá, tunga kuichuhú nistjin nga cha sisián Ntjaná. Nd'ai chuba be, tunga kuichuhú nistjin nga skue sisian. B'a ts'ín skue xi nkú ts'ín bena.

13 Najmi mahaq feya nga tís'ejinná Ntjaná ko nga tíma 'yún k'aán ko nga tjínná kjuatjo. Tunga kjuatjoohó xi 'yún chjíhi ra nga nga jaqan nii.

14

B'i ts'ín tsakúya Pablo xá xi tjíhín nga kj'ái kj'ái én nchja xuta

1 N'e mjo kjuatjoo ko ta n'e mjo nkjin tíkjá kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntjaná. Tunga ajihin kui niu, 'yún n'e mjo nga Ntjaná tsjánu éhen ko nga n'ekjas'on.

2 At'aha xi tsjáha Espirituhu Ntjaná nga kj'ái én kuinchja, kui xi Ntjaná nchjakó, najmi xuta. Nkuhú Espiritu be ni xi nchja. Najmi tijña chji niu. Najmi ch'a be nkú tsuhu ra.

3 Tunga xi Ntjaná tsjáha éhen ko nga ts'íinkjas'en, kui xi xuta nchjakó tu xi kjésintjéhen, kuasinko ko tsjá nga'yuhun.

4 Xi kik'ajihí nga nchja kj'ái én xi najmi ch'a mankjihín, ta kuihi tsjá nga'yún subahá yjoho.

Tunga xi kik'aihi nga Ntianá tsjáha éhen ko nga ts'iinkjas'en, kui xi kjesíntjen xuta ninku.

⁵ Mjena kai tsa ngatentoo k'uainuu nga chubo én xi kj'ai xi tsjá Espiritu, tunga 'yuhún mje sana tsa k'uainuu nga tsjánu Ntianá éhen ko nga n'ekjas'on. At'aha 'yún chjí saha ra xi ts'inkjas'en én xi Ntianá tsjáha nga xi nchja én xi kj'ai xi najmi ch'a mankjihin. Tunga ndahá tjín tsa tjín xi ts'iink'atiya én xi kj'ai xi tsjáha Espiritu, tu xi b'a ts'ín kuísíntjehen xuta ninku.

⁶ Kui b'a maha, já nts'e, tsa kfínsenu ko kuinchjakonuu kj'ai én xi tsjána Espiritu xi najmi ch'a mankjihin, ¿mí nihi xi sakunu tsa b'a ts'ian? ¿A najmi tu sahá nda tjín nga xínyanuu ni xi b'éjña chjina Ntianá, ko a ra ni xi ts'e Ntianá xi mankjinna, ko a ra ts'inkjas'ennuu nku én xi kit-sjána Ntianá, ko a ra tjín ni xi kuakuyánu?

⁷ Santaha ni xi fane xi nkúhu yánaxu ko a ra arpa, tsa najmi kj'ai kj'ai ts'ín fane, ¿nkú ts'ín chaha suun xi tín'ekjanekoho yánaxu ko a ra arpa?

⁸ Ko tsa najmi kjuane sisin tjio xi nchjahá já juun nga kján, ¿yá xi k'uénda yjoho nga ngjuai kján?

⁹ B'a ma ajinnuu. Tsa chubo kj'ai én xi najmi ch'a mankjihin, ¿nkú ts'ín kamankjihin ra xuta ni xi chubo? B'a joya xi nkúhu tsa tíchubajihinsón.

¹⁰ Nkjin maha én xi tjín əsunntee ko nkúnkú tjihin sin.

¹¹ Tunga tsa najmi tímankjinna nkú tsuhu ra én xi tinchjakona nku nda, nku nda xi najmi yo nankihi kamahá an ndo ko an nku nda xi xin nankihi kamana ndo.

12 B'a t_a tíma ajinnu. Mjenu nga s'enuu nkjin tíkjá kjuanda xi tsjá Espirituh Ntjaná. 'Yún ní n'e mjo nga nkjin katuma kjuanda xi kjénsíntjen xuta ninku.

13 Kui b'a maha, xi nchjaha kj'aí én xi tsjáhq Espiritu, katankihi Ntjaná tu xi kamah ra ts'ínk'atiya én xi kuinchja.

14 At'ahq tsa nk'ie nga kuinchjakq Ntjaná, kuinchja kj'aí én xi tsjána Espiritu, najmi ts'inchjén kjuankjink'unna. Tu anímaq tinchjakohó Ntjaná.

15 Kui nga, ¿mí ni xi ts'ian nj ma? Anímaq kuinchjakohona Ntjaná, tunga t_a ts'inchjénna kjuankjintak'unna. Anímaq sékohona, tunga t_a ts'inchjénna kjuankjintak'unna.

16 At'ahq tsa tu anímahi ní tñ'etsjokohó ri Ntjaná ko as'ai tibasínñjuhi nku xi najmi be ni xi tñ'ei, ¿nkú ts'ín nkuhú ts'iín makohó ri yjoho nga ts'íntsjohó Ntjaná nk'ie nga najmi tímankjihin ni xi tichubai?

17 At'ahq kjuaxi nga nda ts'ín tñ'etsjoihi Ntjaná nga b'a tñ'ei, tunga najmi tichjusíntjenní nda xinkuu.

18 Tsjaha máb'achjíhi Ntjaná nga 'yún nchja sa kj'aí én xi tsjána Espiritu nga jun.

19 Tunga nk'ie nga ma ñjakúka xuta ninku, tu sahá mjena kuinchja tsa tu un tsu'ba én xi kuitjujin kjuankjintak'unna nga te mij tsu'ba én xi najmi ch'a kamankjihin. At'ahq én xi bitjujin kjuankjintak'unna, kui xi tsjániyáhq xuta xingisoo.

20 Jun já nts'e, najmi b'a tu ts'ín n'enkjíntak'un xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un jántí xi. Xi nkú ní ts'ín je tjýahq ntí xi, b'a ní ts'ín je kas'eyanuu, tunga

n'enkjíntak'unnnú xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un xuta xi chá.

²¹ B'i ts'ín tjít'a xujun kjuatéxumoq:
 Kj'aí én kó kj'aí xuta xi xin nankihi
 ts'inchjén nga kuinchjaká xuta xu'bí.
 Tunga ndaha tsa b'a ts'ian,
 najmi kugasínñuna, kitsú Ntjaná.

²² Kui b'a maha, kj'aí én xi tsjá Espiritu nga nchja xuta, kui xi bakúchji nga'yúhun Ntjaná ngandahá xuta xi najmi s'ejihin Ntjaná, najmi ngandahá xi ja s'ejihin. Tunga én xi tsjá Ntjaná nga n'ekjas'ehen xuta, kui xi 'bai ngandahá xuta xi ja s'ejihin, najmi ngandahá xi najmi s'ejihin.

²³ Tsa tíma ñjakú xuta ninku kó tsa ngayjeekuinchjá kj'aí kj'aí én xi tsjáhá Espiritu, kó tsa as'ai kugas'en yo xuta xi najmi be ni xi tín'o kó tsa xuta xi najmi s'ejihin Ntjaná, ¿a najmi b'ahá kuitsu nga lukuu?

²⁴ Tunga tsa ngatentoo tín'ekjas'on én xi títsjánuu Ntjaná, tsa as'ai kugas'en yo xi najmi s'ejihin kó tsa xi najmi be ni xi tín'o, nk'ie nga kuint'é ni xi tíchubo, b'a kuitsu animahá nga tjihin ngatitsun kó nga n'enijéhé rá ni xi tjehen.

²⁵ S'ejña chji ni xi tjíntu'má animahá kó kuasinkúnch'in nga ts'íntsjohó Ntjaná kó b'a kuitsu nga kjuaxi nga Ntjaná tíñajinnu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú n'e aya ninku

²⁶ Kui nga, ¿nkú kuixíaán nj, já nts'e? Nk'ie nga ma ñjakúkoo xinkju, tjín xi se, tjín xi bakúyahá xuta xingisoo, tjín xi tsuya ni xi b'éjña chjihí Ntjaná, tjín xi nchja kj'aí én xi tsjáhá Espiritu, kó tjín xi

ts'ínk'atiya éen. Ngatenteé ni xi n'oo nga nkúnkú, b'a n'oo tu xi chjúsíntjehennu xuta ninku.

²⁷ Tsa tjín xi kuinchjá kj'aí én xi tsjáha Espiritu, tsa jo ko santaha tsa jan katuma. Nkúnkú b'aincha kats'ín ko nku xi kats'ínk'atiya éen.

²⁸ Tsa najmi tjín xi maha ts'ínk'atiya éen, xi nchja kj'aí én xi tsjáha Espiritu tu sahá jyu kat'ejña. Kanchjako suba yjoho ko kanchjako Ntianá.

²⁹ Ko máha xi ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntianá, tsa jo ko tsa jan katuma ko xuta xingisoo kats'ínnkjink'un sisin nkú tsuhu ra ni xi tít'é.

³⁰ Ko tsa nku xi kab'ejña yoNtianá k'uejña chjihi kj'aí ni, kandjén jyu xi tincjo.

³¹ B'a ts'in nkúnkú jun kama n'ekjas'on én xi Ntianá tsjánuu tu xi ngatentoo chahanu ko saku nga'yúnnuu.

³² Xi kik'aihí kjuanda nga ts'iínkjas'en én xi tsjáha Ntianá, kui xi tjihin nga skue chuba nga kuinchjá.

³³ At'aha kjuajyu tsjoho Ntianá, najmi ni xi n'ejnu n'et'a.

Xi nkú ts'ín tíjñaha ngayjeexuta ninku xi ts'e Ntianá,

³⁴ jminchjíun tjihin nga ngjuén jyu aya ninku. At'aha najmi tjihin kjuaq tsa kuinchjá. Kant'é'éhen x'iihí xi nkú nga titsu kjuatéxumoo.

³⁵ Tsa tjín ni xi mjehe skue, ni'yaha kandjásjaiyaha x'iihí. At'aha najmi nda tjín tsa ajihin xuta ninku kuinchjá nku tachjuún.

³⁶ ¿A ajinnuuuhu kich'atuts'iihí ra nga kis'enijmí éhen Ntianá? ¿A tu nkuhu jun xi kin'ekjóhoon éen?

³⁷ Tsa tjín xi b'a maha nga Ntianá tsjáha éhen ko a ra tsa kui xi kits'ínkjá*ihí* nku kjuanda xi tsjá

Espiritu, kui xi kats'ínie nga kjuatéxumahä Ndä Ntjaná xi tib'et'ánuu ei.

³⁸ Tsa tjín xi najmi ts'ínsihin ni xi tib'et'ánuu ei, najmi tu n'esihun kó kui.

³⁹ Kui b'a maha, já nts'ena, katuma mjenuu nga Ntjaná katsjánu éhen nga n'ekjas'on kó najmi tu b'ech'óhoo xi kuinchja k'ái én xi tsjá Espiritu.

⁴⁰ Ngatenteé ni xi n'oo, n'esisiun kó tankinko ch'ich'iun.

15

B'i ts'ín kits'ínk'áítsjehen Pablo xuta níñku Corinto ni xi tjun tsakúyahä

¹ Kó nd'ai já nts'e, mjenia ts'inkj'áítsjennu én nda tsuhu Ndä Ntjaná xi y'enijmínuu, xi kin'ekjóhooon kó xi ndjá tinchajun.

² Kui én nda tsu xu'bí ts'íin nga k'uankinuu yjonuu. B'a kama tsa n'etjusun én xi y'enijmínuu. At'ahä tsa najmi, tsuhu rä ma nga tu kjuandahá kis'ejinnuu éen.

³ Títjun kits'inkjas'enuu én xi kits'inkjáihin, nga ngat'ahä ngatitsunná k'iehen Cristo. B'a kama xi nkú ts'ín tjít'a xujun éhen Ntjaná.

⁴ Kis'eyanji kó nistjin xi ma jahan j'áiya ngáhá rä ngabayoo, xi nkú ts'ín tjít'a xujun éhen Ntjaná.

⁵ Tsakúchjihí yjoho Pedro kó askahan já postru xi te joo.

⁶ Askahan nkuhú nga tsakúchjihí rä yjoho ts'ati un unchan já nts'eé. Nkjin maha xi tjíntu sa xi incha kikie Ndä Ntjaná kó k'ua xi ja k'ien.

⁷ As'ai ta tsakúchjihí yjoho Santiago kó askahan ngayjee já postru.

⁸ Kó xi fekuhu, askahan kjin tsakúchjina yjoho.

⁹ At'ahá b'a xian nga an xi 'yún ichí sa ajihin já postru kó najmi ma k'an tsa nda postru xihin yjona, at'ahá kitsjennkí unkie xutq ninkuhu Ntianá.

¹⁰ Tunga tu ngat'ahá ní kjuandahá Ntianá tsichu mahana yáha an nd'ai, kó najmi tu kjuandahá kitsjána kjuandahá Ntianá. An xi 'yún kits'inxá sa nga ngayjee já postru xingisoo. Tunga najmi ahán xi b'a kits'ian. Kjuanda xi kik'ai nína, kui xi b'a kits'iun.

¹¹ Kui b'a maha, tsa an kó tsa já postru xingisoo, én nda tsuú y'enijmíi kó kui xi kis'ejinnuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga k'uaíya ngáha ra xutq xi ja k'ien

¹² Tunga tsa ni xi tís'enijmíhi nga j'áiya ngáha ra Cristo ngabayoo, inkú ts'ín b'a tíñcha tsuhu k'ua xi tjín ajinnuu nga najmi tā kj'uaíyahá ra xutq xi ja k'ien?

¹³ At'ahá tsa najmi kj'uaíyahá xutq xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áiyahá ngabayoo ma.

¹⁴ Kó tsa najmi j'áiyahá Cristo ngabayoo, kui xi tsuhu ra ma nga tu kjuandahá tib'enijmíi kó nga tu kjuandahá tís'ejinnuu éen.

¹⁵ Tsa ni xi b'a tjihin nii, já tsank'á níi jin, at'ahá najmi b'a tjín ni xi tibixínyai. B'a tíxian at'ahá jin tsixínyai nga Ntianá kits'inkj'áiyahá Cristo ngabayoo, tunga tsa najmi tā kj'uaíyahá ra xutq, kui xi tsuhu ra nga najmi j'áiyahá Cristo.

¹⁶ At'ahá tsa najmi tā kj'uaíya ngáha ra xutq xi ja k'ien, tā ndaha Cristo najmi j'áiyahá.

17 Tsa najmi j'áiyahä Cristo ngabayoo, tu kjuñandahá kis'ejinnu ni xi kis'ejinnu. Tu yje tintsñbajihín so ngatitsunnu b'a.

18 Ko ta ja kindyja xuta xi k'ien xi kis'ejiñ Cristo.

19 Tsa ni xi tu eihí asunntej tíchuyáá ni xi sakúná at'ahä s'ejinná Cristo, tu xí kintehé tsjéheén ngayjee xuta xi ta tjín asunntej b'a.

20 Tungá j'áiya kjuaxñhi ra Cristo ngabayoo. Kui xi nkú joyaha chan xi tjun xi 'bañhi Ntñaná, at'ahä kui xi tjun j'áiyahä ajihñ xuta k'ien.

21 At'ahä xi nkú ts'ín ngat'ahä ni xi kits'íhin nku nda j'aikjas'ehen ngabayoo, b'a ta ts'ín ngat'ahä ni xi kits'íhin kj'aí nda kj'uñiyahä xuta ngabayoo.

22 Xi nkú ts'ín ngat'ahä ni xi kits'ín Adan fesuhun ngayjee xuta, b'a ta ts'ín ngat'ahä ni xi kits'ín Cristo n'ek'iéntu tík'un síhin ngayjee xuta.

23 Tungá f'áiyahá ra nga nkúnkú xi nkú ts'ín kanéhé. Tjun j'áiyahä Cristo ko askahan nk'ie nga kj'uñiyahä kj'uñiyahä xuta xi ts'e.

24 Nk'iehé kuitjusunye ni xi kama asuntee. Tjun ts'íinkje Cristo ngayjee xi batéxuma ko ngayjee xi tjíhiñ xá ko xi tjíhiñ nga'yún, ko askahan ts'íinkjas'en má batéxuma aya ntsja Ntñaná xi Nñaminá maha.

25 Tjíhiñ nga kuñatéxuma Cristo santaha nkúhu nga k'uñentu kinte sjai ngayjee xi tífi kontraha.

26 Kontra xi kfekuhu nga n'ekje, kui xi ngabayoo.

27 At'ahä Ntñaná kits'ínk'iéntu kinte sjai Cristo ngayjee ni xi tjín. Tungá nk'ie nga b'a títsu éhen Ntñaná nga kin'ek'iéntu ngayjee ni xi tjín kinte sjai

Cristo, tίnchja chji chji nga najmi kō Ntīaná xi tíjña kinte sjai Cristo, at'ahā kui xi b'a kits'íun.

²⁸ Ntīaná kits'ínkjas'ehen aya ntsja Cristo ngayjee ni xi tjín, kō nk'ie nga kits'ínk'íéntu Cristo ngayjee ni xi tjín kinte sjai, as'ai kō tā Cristo xi Ntīhí Ntīaná ts'íinkjas'ehen yjoho Ntīaná. B'a ts'íin Ntīaná nkuhú kui kāma ts'ehe ngayjee ni xi tjín.

²⁹ Tjín xi baténtá yjoho ngajoho xūta xi ja k'ien. Tunga tsa najmi kī'uaíyahā xūta xi ja k'ien, já ngajoho xūta xu'bo incha baténtáha yjoho xi b'a ts'íun?

³⁰ Kō jin, já tín'ekjáihin rī ni ch'onk'un xi tímat'ain tehentehéni?

³¹ An bi, já nts'e, xkī nistjin tíjñajihin ngabayoo. Kjuaxi ni xi tíxinnu xi nkú ts'íin kjuaxi nga tsjo mana nga s'ejinnu Ndā Ntīaná Jesucristo.

³² Nanki Efeso kis'ekona kjuasti já xi b'a ts'íin kjan xi nkúhu chū kjan, tunga tsa najmi tā kī'uaíya ngáhā rā xūta xi ja k'ien, mí nihi xi tsijnená nga b'a kits'ian? Tū sahá b'a n'ee xi nkú incha tsu k'ua já: "S'íá kō chineé, at'ahā ndyjunní kúayáá."

³³ Najmi tū 'bainto tsa tjín xi k'uānachānū. Yo nga b'a tsu én: "Xi tsjenko xūta xi ch'onk'un, tā ch'onk'un bitju."

³⁴ N'ek'óntjaiyo kjuankjintak'unnu kō najmi tū n'o ngatitsun. At'ahā tjín ajinnu xi najmi be ni xi ts'e Ntīaná. B'a tíxinnu tū xi kāma subahānū.

B'i ts'íin tsakúya Pablo nkú kāma nk'ie nga kī'uaíya ngáhā rā xūta xi ja k'ien

³⁵ Kutsa tjíhín xi b'a kuitus: "¿Nkú kāma nk'ie nga kī'uaíya ngáhā rā xūta k'ien? Mí yjonintehe xi k'ua ngáha?"

36 Jí ndaq nchini xi b'a tibixín! Ni xi b'entjei najmi kuasú tsa najmi titjun kuyá.

37 Najmi ni xi stjukjoo b'entjei. Xujmá ní b'entjei, tsa xujmá tuniñu kó tsa kj'aí xujmá.

38 Ntianá tsjáha xujmó yjoninte xi mjehé. Nga nkunkú xujmó tsjáha yjoninte xi kanéhe.

39 Najmi tu nku chubá yjoninte xi tjín. Kj'aí k'un yjonintehé xutá kó kj'aí k'un xi ts'e chubá. Kj'aí k'un ngá xi ts'e nisee kó ta kj'aí k'un xi ts'e tju.

40 B'a ta ts'ín kj'aí k'un ni xi tjín nk'a jáñ kó xi tjín t'anankiu. Tsjo k'un xi tjín nk'a jáñ kó tsjo k'un xi tjín t'anankiu, tunga kj'aí kj'aí kjuatsjo xi tjihin.

41 Ts'íu kj'aí ts'ín bat'ai, kó sóo kj'aí ts'ín bat'ai, kó niñuu kj'aí ts'ín bat'ai ngá. Kó nga nkunkú niñu xi tjín kj'aí kj'aí ts'ín bat'ai.

42 B'a ta kama nk'ie nga kj'uaíyahá xutá ngabayoo. S'eyanji yjoninte xi mahá batsun, tunga yjoninte xi kj'uaíya ngáha ra najmi ta kamahá ra kuyahtuhun.

43 S'eyanji ní xi najmi chumi ni chjihí ra, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra s'ehé kjuachánka. S'eyanji xi najmi tjihin nga'yún, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra s'ehé nga'yún.

44 S'eyanji yjoninte xi kich'aá nd'ai, tunga kj'uaíya ngáha ra yjoninte xi Espirituhu Ntianá k'uénda xi nkú ts'ín mjehé. Tsa tjín yjoninte xi nkúhu xi kich'aá, kó ta tjín ngá xi k'uénda Espirituhu Ntianá.

45 B'a ts'ín tjít'a xujun éhen Ntianá: "Ndá xi tjuun kin'enda kó y'ejña tik'un." Kui xi Adan. Tunga Adan xi fekuhu, xi Cristo, kui xi tsichu ma Espiritu xi ts'ink'íentu tik'un xuta.

46 Tunga najmi kjuatík'un xi tsjáhá Espiritu xi tjun. Títjun ní kjuatík'un xi tsjá əsunntej, əskahan kjuatík'un xi tsjá Espiritu.

47 Ndə xi tjuun ndyjo t'anankiu kin'endakoho, tunga ndə xi ma joho ndjiojmi já nibaha.

48 Xi nkú tjín ndə xi kin'endakoho ndyjo t'anankiu, b'a tə k'un ngayjee xi ts'e t'anankiu. Ko xi nkú tjín ndə xi nibaha ndjiojmi já, b'a tə k'un ngayjee xi ts'e ndjiojmi já.

49 Xi nkú ts'ín tjíyaná nd'ai xi nkúhu ndə xi kamandakoho ndyjo t'anankiu, b'a tə ts'ín s'eyaná xi nkúhu ndə xi kin'e nibáha ndjiojmi já.

50 Jun já nts'e, tíxinyanu nga yjoninte xi kich'aá nd'ai najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná kuatéxumaha. Ta ndaha ni xi mahä batsun najmi ma sakúntehé ajihin ni xi najmi mahä batsun.

51 Xínya manyu ni xi tjíñá 'maná. Najmi ngatenteé kuayáá, tunga ngatenteehé k'oontjaiyaá.

52 Xi nkú ts'ín kítsa b'echjáá ko chjux'áá tunkaán, b'a ts'ín kítsa k'oontjaiyaá nk'ie kjuane tjio xi fekuu. At'ahä kjuane tjioo, as'ai kj'uayahä ngabayoo xuta xi ja k'ien tu xi najmi ta kuayá saha, ko ñá ta k'oontjaiyaá.

53 At'ahä yjoninte xi kich'aá nd'ai xi mahä batsun tjíñá nga yjoninte xi najmi mahä batsun kama. Yjonintená xi mahä 'me nd'ai tjíñá nga yjoninte xi najmi ta kuayáha kama.

54 Nk'ie nga yjonintená xi mahä batsun kama yjoninte xi najmi mahä batsun, ko nk'ie nga yjonintená xi mahä 'me kama yjoninte xi najmi ta kuayáha, nk'iehé kuitjusun én xi tjít'a:

Ja kuan'ekje ngabayoo, ja kuan'e nganaha.

55 Ji ngabaya, ¿má ni nga kin'e nganai?

Ji ngabaya, ¿má ni nga'yún
xi n'ek'iēnkohoni xuta?

56 At'ahä ngabayoo ts'inchjén ngatitsuun nga ts'ink'iēnkohó xuta, ko ngatitsuun ts'inchjén kjuatéxumoo nga bakúchji ni xi 'mihí ngatitsuun.

57 Tunga máb'achjíhi ra Ntjaná, kui xi tsjáná nga n'e nganáhá ngabayoo ngat'ahä ni xi kits'ín Ndä Ntjaná Jesucristo.

58 Kui b'a maha, já nts'enä xi 'yún tjona, ndjá tjincho ko tjen nga'yúhun yjonuu. Tehente tankinko ndju so xáhä Ndä Ntjaná. Yo nga najmi xá tiya tín'o nga Ndä Ntjaná tín'exát'ohqo.

16

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga n'esúhun toon chje xuta ninku Jerusalen

1 Máha ngat'a ts'e toon chje xi tímasúhun xuta ninku Jerusalen, b'a tā n'oo xi nkú nga kixihin xuta ninku xi tjíntu nanki xi tjín ante Galacia.

2 Xi nkú tjín mahantu, xkj tuminku t'ejña t'axíún ichí toon nga nkunkú. Xi nkú tjín sákunu, b'a tjín t'ejña t'axíún. Ch'atjó toon tu xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi tjíhin nga chj'asúhun toon chje.

3 Nk'ie nga kuicha yo ts'inkjá nanki Jerusalen xuta xi jun chj'ajiuñ ko tsjahä xujun má nga an tib'exá, tu xi ngjuaikohó ra toon xi kin'esúun xuta ninku xi tjín ján.

4 Tsa nda tjín nga ko an kfíán yo, tā ts'inkä niyá jóo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi tjíndahä nga ts'iín

5 Kfínsenu, tunga nk'iehe nga kj'ua ante Mace-donja kfínsenu, at'aha tjíhin nga kj'ua nanki xi tjín yo.

6 Kutsa nkjhíñ nistjin kúátejñajinnu nga kuicha yo. Kutsa yohó ts'inkj'a nistjin chunch'ón, tu xi b'a ts'ín kama kuisinkohonu má xi tjéhen kfín ngáhana askahan.

7 At'aha najmi mjena tsa tu skuehénu nga kj'ua yo. Mje nína nkjin nistjin kúátejñajinnu. B'a ts'ian tsa Ntjaná tsjántena.

8 Tunga kúátejñaná nanki Efeso santaha nkúhu nga kuichu SÍ Pentekoste,

9 at'aha sakúntena nga ts'inxá sisian, ndaha tsa nkjin maha xi fi kontrahu ni xi títs'ian.

10 Tsa kuichúsenu Timoteo yo, nda n'e n'ekjóhoon tu xi tsjo k'úéhe ra nga k'úéjñajinnu. At'aha ta xáha Nda Ntjaná títs'ín xi nkúhu an.

11 Kui nga najmi tu bainto tsa tjín xi tu tohón kamahu ndo. Tu sa ní tisinkoo tu xi nda ts'ín kats'ínnu nijáha nga kj'uaísehena ei. Kas'ehe kjuajyu nga kanibá, at'aha tíkuyá nga kj'uaíko já nts'eé xingisoo.

12 Máha nda nts'eé Apolo, b'a kixin nkjúhu nga ngjuaiko já nts'eé xi ngjuaitsubek'únnu, tunga najmi kits'ín yuhú nga nd'ai ngjuai. Nk'ie rú nga sakúntehe, nk'ie rú nga ngjuai.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

13 Tintsuba ndo ko ndjá tinchajiun xi s'ejinná. Ndjá n'esjo yjonu ko tjen nga'yúhu yjonu.

14 Ngayjee ni xi n'eko xinkiu, katakúchji kjuatjonu.

¹⁵ Jun já nts'e, yo nga xutaq xinkjín nda Estefana tjun kits'ínkjáihin éhen Ntjaná ajihin xutaq xi tjín ante Akayaq ko kitsjáhq yjoho nga tincha basinko xutaq ninku.

¹⁶ Tíbankinu nga tasinñjuhu xutaq xi b'q k'un xi nkúhu xutaq xu'bq ko ngayjeeq xi taq kuihi xá xi ts'ín ko xi ts'ínkjas'ehen yjoho xóo.

¹⁷ Tsjo mana nga j'aisena Estefana ko Fortunato ko Akajo, at'ahq ngajonu incha tsasinkona.

¹⁸ Kits'ín nga kikjentaq animanu xi nkú nga ta kits'ín ajinnu. Xutaq xi nkúhu xu'bq kayahq nga nda nkjún xá xi ts'ín.

¹⁹ Títs'ínkjinu kjuasuniña xutaq ninku xi tjín ante Asja. Akilaq ko Priscilu ko ngayjeeq xutaq ninku xi ma ñjakú ni'yahaq yún títs'ínkjinu kjuasuniña jun xi ta s'ejinnu Nda Ntjaná.

²⁰ Ko ngayjeeq já nts'eé xi tjín e*ej* títs'ínkjinu kjuasuniña. B'i ngján súniñoho xinkju.

²¹ An Pablo ntunaq tib'et'áhanu kjuasuniñana.

²² Tsa tjín xi najmi tjohoq Nda Ntjaná Jesucristo, kui najmi nda katuma nginkunq Ntjaná. ¡Nibáí Nda Ntja!

²³ Kas'enu kjuandahaq Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁴ Tjona ngatentoq jun xi nkú ts'ín Cristoq Jesu tjohoq ñá.

**Éhen Ntianá
New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz
(MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

liv

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb